

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE

MAJ 2020

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (Przewodnicząca), Joanna Klimkowska (Sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 380. W badaniu uczestniczyło 220 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Produkcja na eksport	27
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych.....	29
	11) Korzyści z produkcji na eksport	31
	12) Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Utrzymują się negatywne skutki pandemii w przemyśle przetwórczym. W tym miesiącu odnotowano jednak niewielkie wzrosty wartości zarówno wskaźnika koniunktury, jak i sald odpowiedzi na główne pytania ankiety. Pozostają one ujemne i wyjątkowo niskie. Ogólny wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRG IND) zwiększył swoją wartość o 8,9 pkt w skali miesiąca. Obecnie wynosi ona -29,9 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 29,5 pkt. Wzrost wartości wskaźnika zanotowano dla obu sektorów własnościowych. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika zwiększyła się w ciągu miesiąca o 9,5 pkt i wynosi -29,2 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 28,9 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zwiększyła się o 7,4 pkt, do poziomu -40,2 pkt. W skali roku spadek wyniósł 39,1 pkt.

2. Dla wszystkich grup przedsiębiorstw klasyfikowanych wg wielkości zatrudnienia wartości wskaźnika koniunktury są wyższe niż w kwietniu. Największy wzrost wartości wskaźnika, o 23,9 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających od 251 do 500 pracowników, a najmniejszy, o 5,2 pkt, dla firm najmniejszych, o zatrudnieniu do 50 pracowników. Podobnej wielkości przyrost, o 5,3 pkt, odnotowano dla producentów zatrudniających od 51 do 250 osób. Zmiany w skali roku są ujemne dla wszystkich grup przedsiębiorstw. Najmniejszy spadek, o 10,9 pkt, zanotowano dla firm o zatrudnieniu 251-500 pracowników, a największy, o 35,3 pkt, dla producentów zatrudniających 51-250 osób.

3. Podobne wyniki odnotowano dla głównych grup produktowych. Miesięczne wzrosty wartości wskaźnika koniunktury odnotowano dla wszystkich grup; największy dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 34,9 pkt), a najmniejszy dla producentów półproduktów (o 5,0 pkt). W skali roku jednak miały miejsce spadki wartości wskaźnika; największy dla producentów półproduktów (o 37,7 pkt), a najmniejszy dla producentów trwałych dóbr konsumpcyjnych (o 11,6 pkt).

4. Tyko dla makroregionu wschodniego (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie) odnotowano miesięczny spadek wartości wskaźnika koniunktury, o 10 pkt. Dla pozostałych makroregionów wartości wskaźnika zwiększyły się. Największy przyrost, o 22 pkt, zanotowano dla makroregionu północnego (województwa kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie); najmniejszy, o 0,9 pkt, dla makroregionu południowego (województwa małopolskie i śląskie). Dla wszystkich makroregionów wartości wskaźnika zmalały w skali roku; najbardziej, o 38,6 pkt, dla makroregionu wschodniego, a najmniej, o 13,1 pkt, dla makroregionu północnego.

5. Negatywne skutki pandemii nie ustępują. Tempo spadku wartości zarówno wskaźnika koniunktury jak i sald bilansowych zostało jednak zahamowane. Mimo to wciąż są one niższe od wartości sprzed roku. Zwiększyły się wartości sald odpowiedzi na pytania o wielkość produkcji, zamówień ogółem, zapasów i ogólnej kondycji gospodarki polskiej. Odnotowano spadki poziomów produkcji na eksport, zamówień eksportowych i zatrudnienia. Pogorszyła się sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Wartości wszystkich sald (z wyjątkiem salda zapasów) pozostają ujemne. Najniższą (spośród wszystkich sald) wartość w tym badaniu, -88 pkt, ma saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną kondycję gospodarki polskiej. W ciągu roku zmalała ona o 80,5 pkt. Przedsiębiorstwa są zgodne w ocenie stanu bieżącego, a przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji w najbliższych miesiącach są pesymistyczne (sald prognostyczne mają wartości ujemne).

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się w ciągu miesiąca o 9,8 pkt, do poziomu -41,7 pkt. Jest obecnie niższa od wartości sprzed roku o 43,7 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano dla firm prywatnych i publicznych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 21,1 pkt), a najmniejszy u producentów dóbr inwestycyjnych (o 6,4 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień wzrósł. Wartość salda zwiększyła się o 4,6 pkt w ciągu miesiąca i wynosi -61,3 pkt. Wzrost wartości salda zanotowano dla obu sektorów własnościowych. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 52,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost zamówień miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wyższa o 42,1 pkt niż przed miesiącem), a spadek odnotowano jedynie u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,6 pkt). Spodziewany jest wzrost poziomu zamówień w nadchodzących miesiącach.

8. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych w ciągu miesiąca zmniejszyło swoją wartość o 8,5 pkt, do poziomu -62,7 pkt. O spadku zamówień eksportowych informują firmy prywatne i publiczne. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 58,7 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek zamówień eksportowych miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 25,9 pkt), a największy wzrost w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 15,4 pkt). Prognozowany jest wzrost poziomu zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów zwiększył się w ciągu miesiąca o 11,1 pkt. Wzrost miał miejsce zarówno w firmach prywatnych jak i publicznych. Obecna wartość salda, 7,9 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 7,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost zapasów odnotowano u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda wyższa o 19,2 pkt niż w kwietniu br.), a największy spadek u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 24,7 pkt). Firmy przewidują spadek wielkości zapasów w następnych miesiącach.

10. Poziom cen wyrobów gotowych obniżył się w ciągu miesiąca o 0,1 pkt. Obecna wartość salda wynosi -4,7 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 21,8 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych obniżka cen miała miejsce tylko u producentów półproduktów (wartość salda zmalała o 5,7 pkt), a największy wzrost w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,0 pkt). Ceny dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku nie zmieniły się. Firmy spodziewają się dalszego spadku cen swoich wyrobów w najbliższym okresie.

11. Poziomu zatrudnienia zmniejszył się. W porównaniu z kwietniem wartość salda obniżyła się o 4,6 pkt. Wynosi obecnie -16,9 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 17,6 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w przedsiębiorstwach z obu sektorów własnościowych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia odnotowano u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmalała o 11,6 pkt), a najmniejszy u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,4 pkt). Spodziewany jest niewielki wzrost poziomu zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw uległa dalszemu pogorszeniu. Wartość salda zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 2,2 pkt do wysokości -50,7 pkt. Spadek w skali roku wyniósł 41 pkt. O pogorszeniu się swojej sytuacji finansowej informują tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda obniżyła się o 5,2 pkt), a poprawę zanotowano u producentów dóbr inwestycyjnych i dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (po 5,3 pkt). Przewidywana jest poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw przemysłowych w kolejnych miesiącach.

13. Nieznacznie poprawiły się oceny ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju. W ciągu miesiąca saldo zwiększyło swoją wartość o 0,3 pkt. Obecnie wynosi ona -88 pkt i jest niższa niż rok temu o 80,5 pkt. Lepiej niż przed miesiącem stan gospodarki oceniają tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największą poprawę ocen zanotowano u producentów półproduktów (wartość salda zwiększyła się o 4,5 pkt), a pogorszenie jedynie u producentów nietrwałych dóbr

konsumpcyjnych (o 3,1 pkt). Opinie producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku nie zmieniły się. Firmy spodziewają się dalszej poprawy sytuacji ogólnogospodarczej w Polsce w najbliższym okresie; wartość salda prognostycznego jest równa -70,3 pkt.

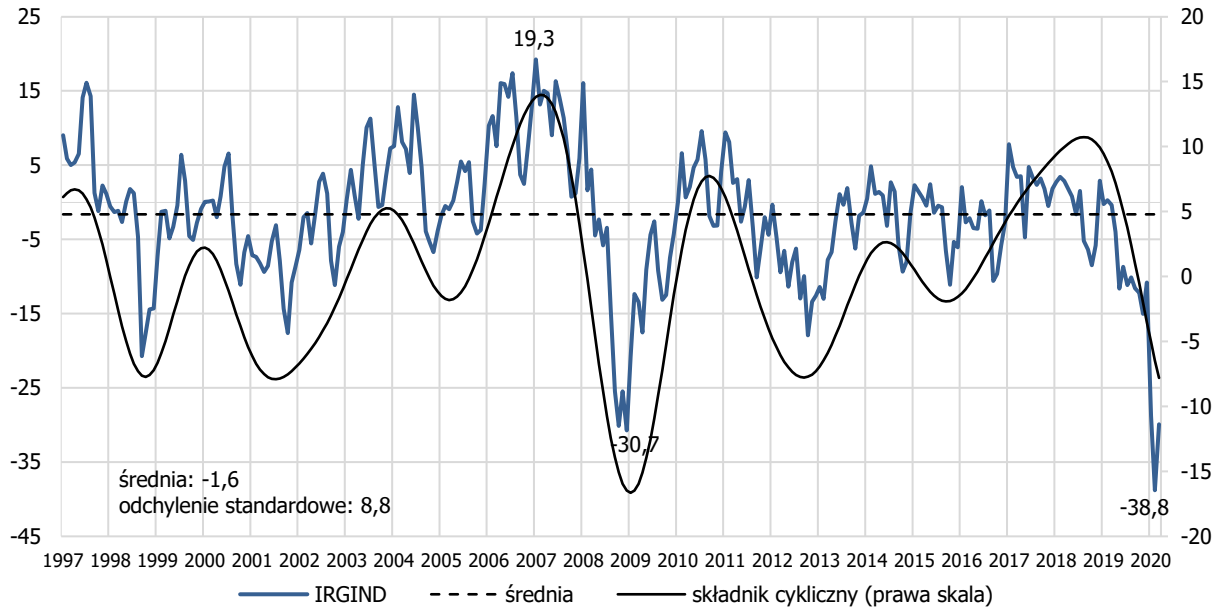
14. W ciągu kwartału aż o 45 pkt zmniejszyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji na eksport. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Obecna wartość salda, -54,9 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 46 pkt. Firmy przewidują wzrost poziomu produkcji eksportowej w kolejnym kwartale, ale wartość salda prognostycznego jest ujemna.

15. Zmniejszyły się także względne korzyści z eksportu. Wartość salda wynosi 4,6 pkt. W ciągu kwartału zmniejszyła się o 3,5 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 0,5 pkt. Zwiększyła się natomiast konkurencyjność produkcji na eksport (wzrost wartości salda o 8,9 pkt). Przedsiębiorstwa prognozują utrzymanie się tych tendencji w następnym kwartale.

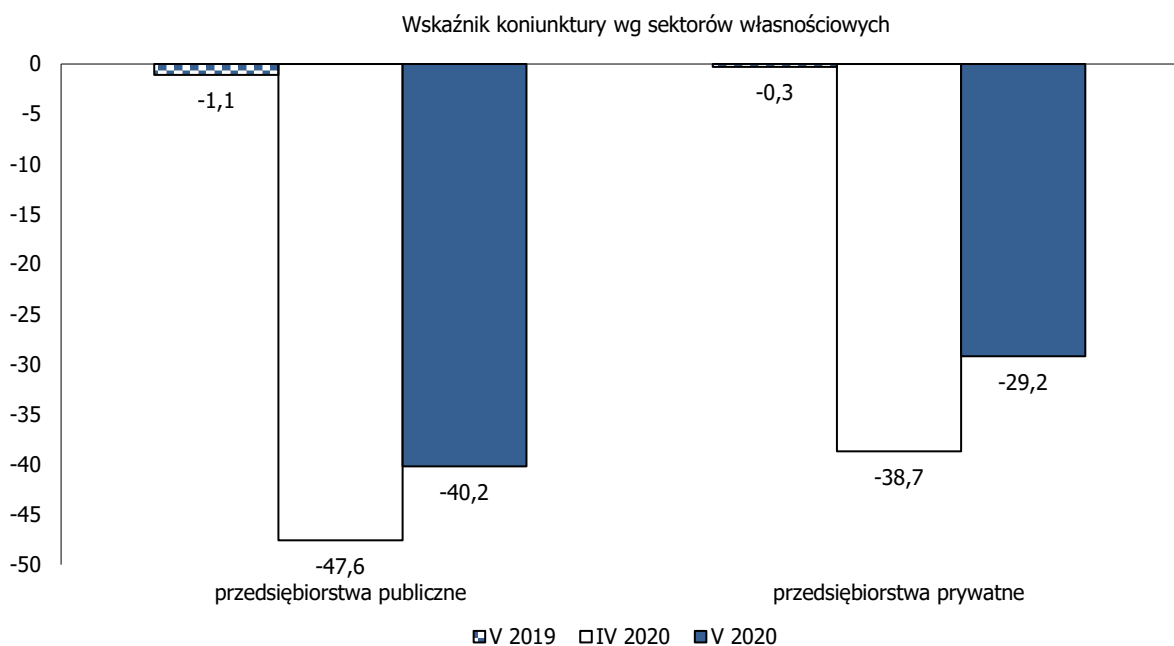
16. Zmalał – i to znacznie – przeciętny koszt produkcji. W ciągu kwartału wartość salda obniżyła się o 24 pkt, do wysokości 45,1 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 10,3 pkt. Firmy spodziewają się dalszego spadku kosztu jednostkowego w trzecim kwartale.

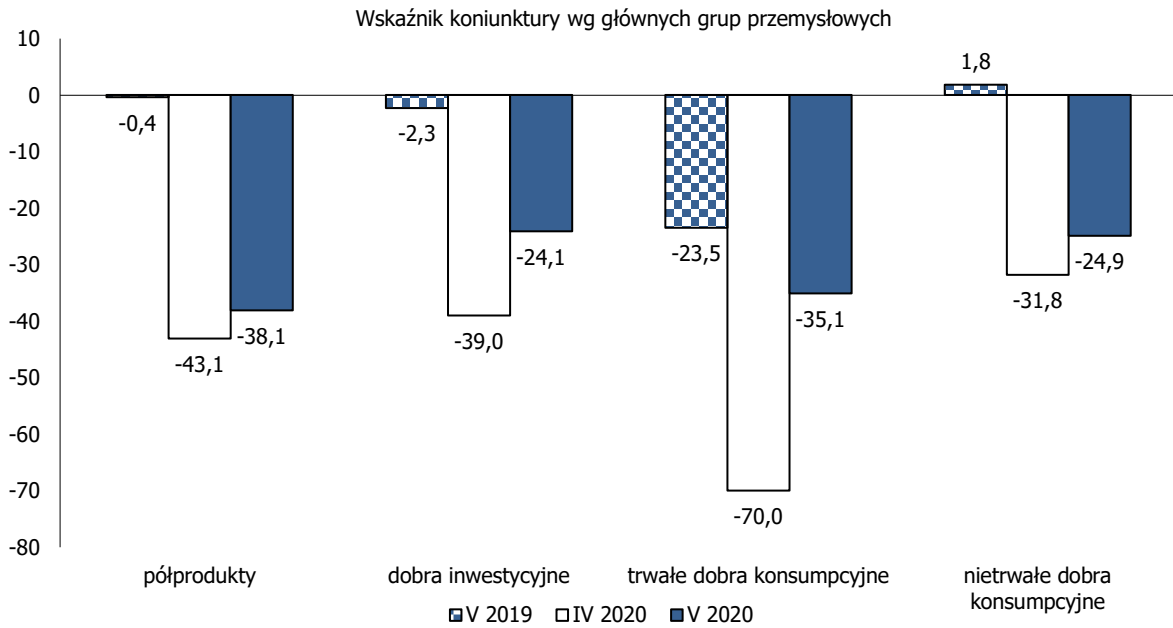
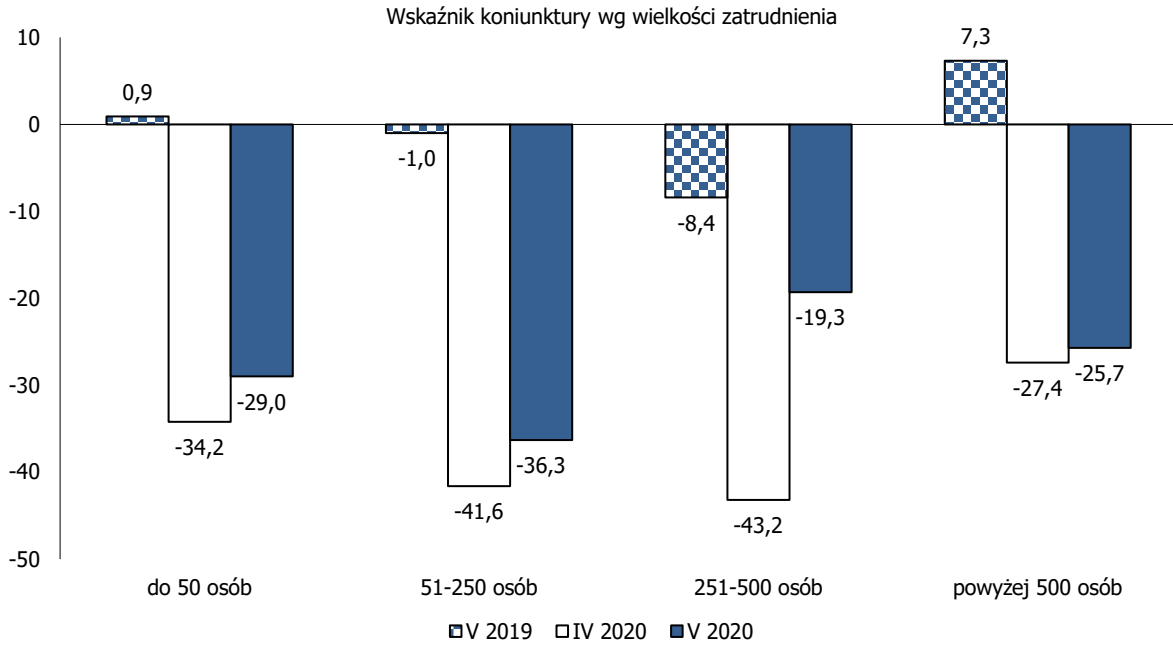
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

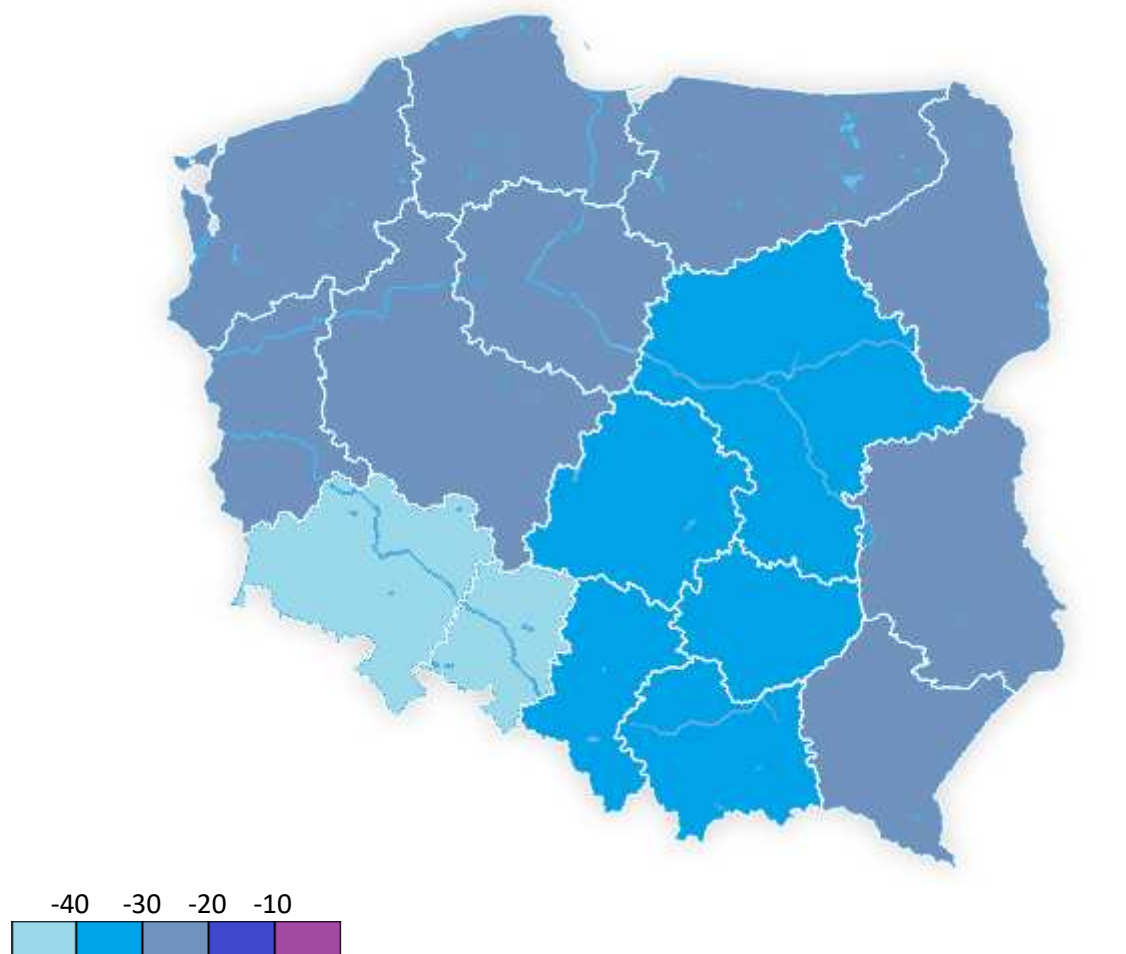

składowe salda	V'19	I'20	II'20	III'20	IV'20	V'20
1. wielkość produkcji – przewidywania	7,2	-8,8	-2,1	-47,8	-53,7	-20,6
2. wielkość zamówień – stan	-8,4	-37,1	-23,5	-36,1	-65,9	-61,3
3. zapasy - stan	0,0	-0,8	6,9	2,4	-3,2	7,9
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-0,4	-15,0	-10,8	-28,8	-38,8	-29,9

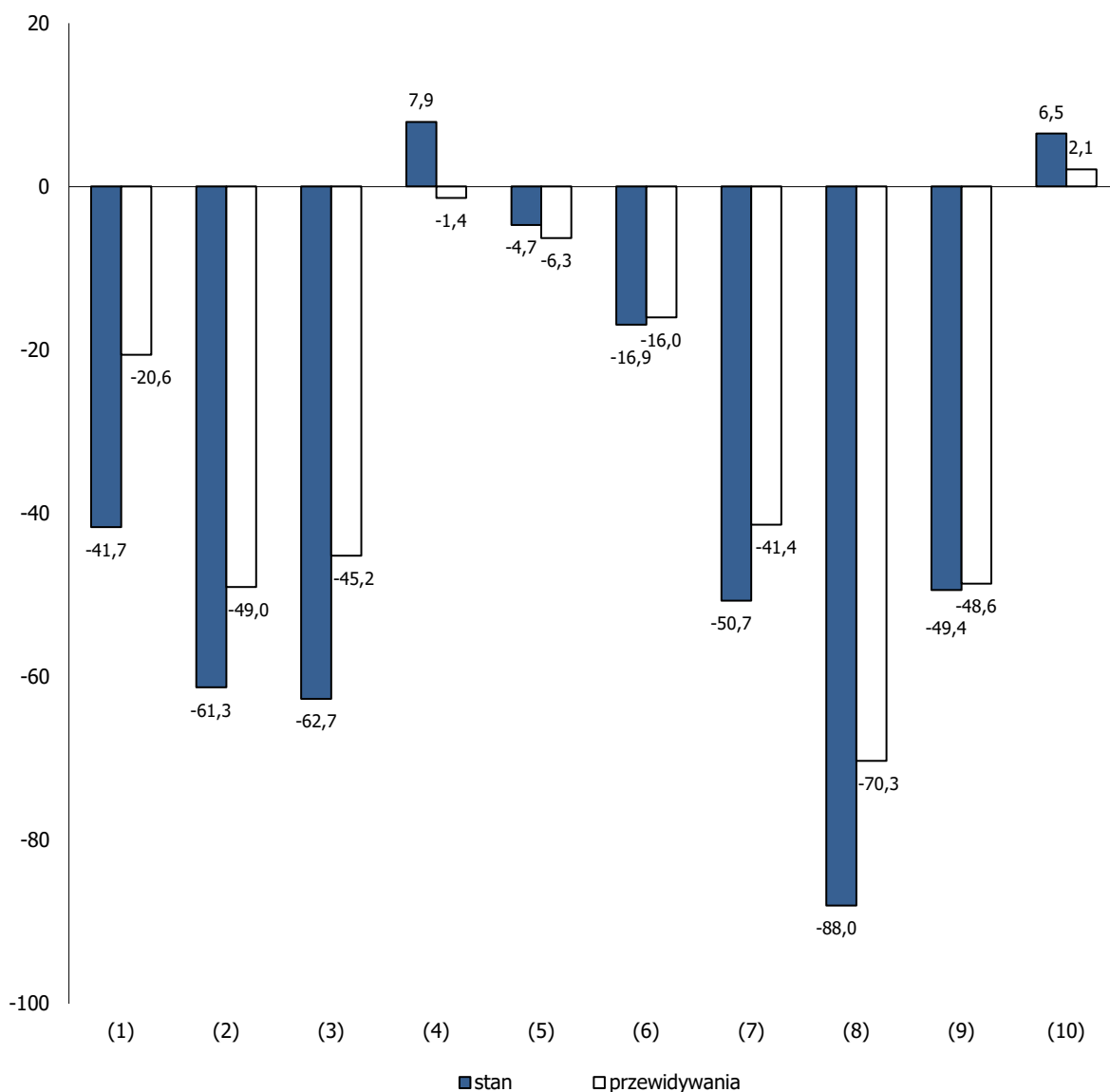

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	V'19	IV'20	V'20
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	3,2	-33,7	-32,8
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-1,3	-38,0	-25,8
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-11,7	-44,4	-42,4
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-7,2	-42,3	-20,3
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	2,7	-46,4	-35,3
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	14,6	-14,0	-24,0
Województwo mazowieckie	-2,7	-49,2	-37,5

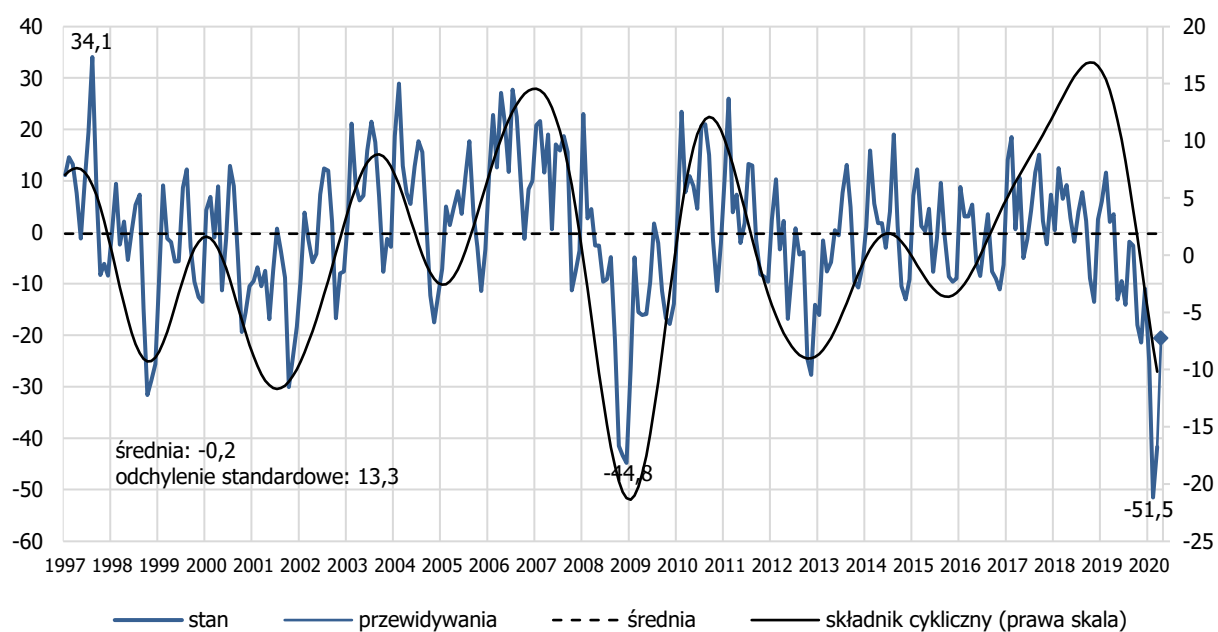
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

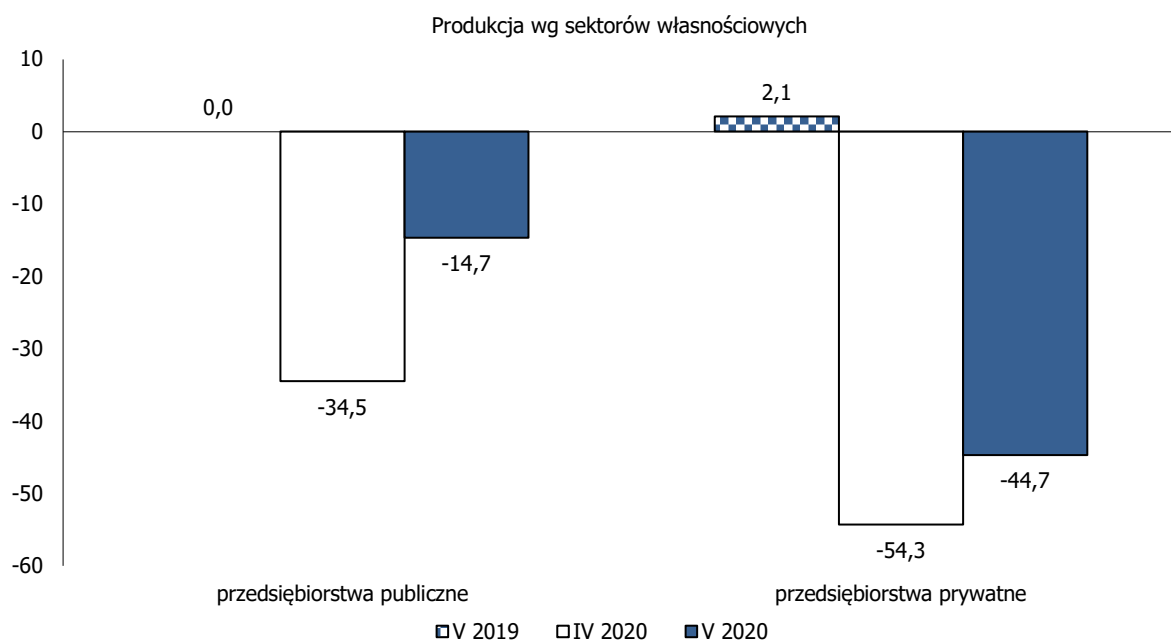
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

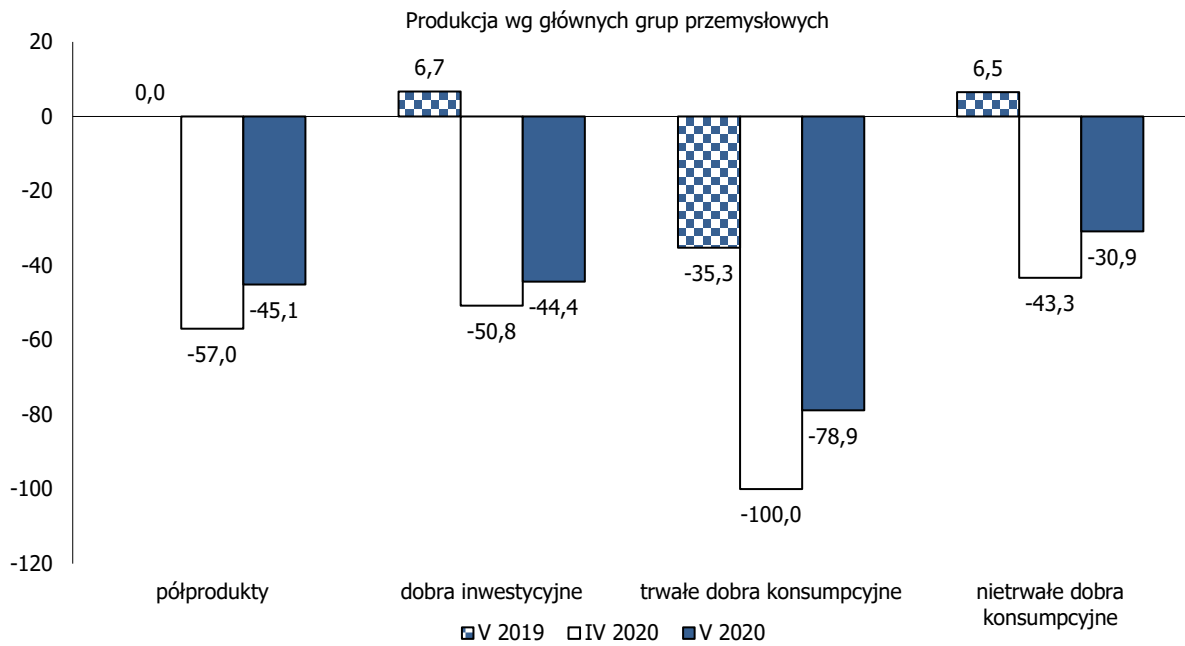
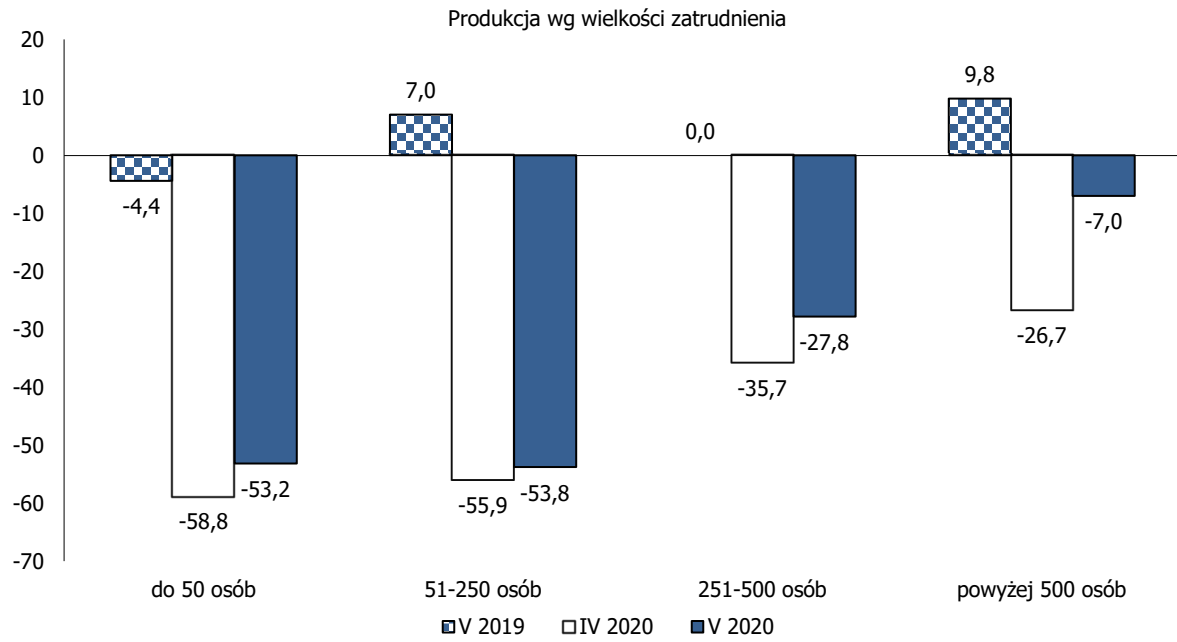
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

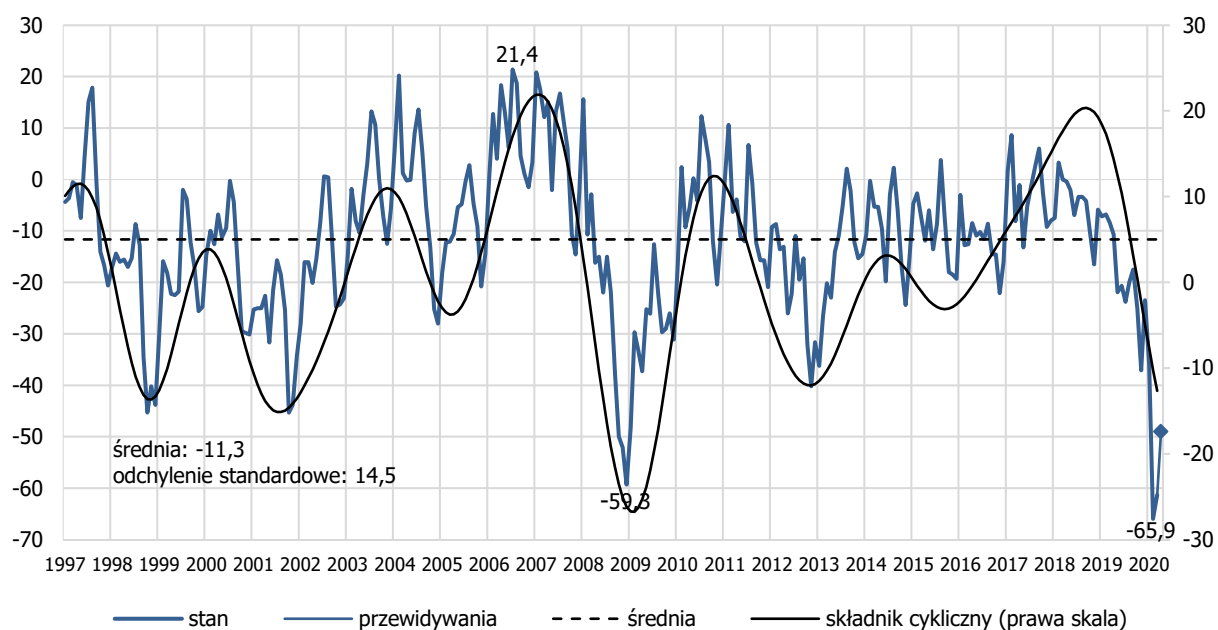

	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
wzrost	23,5	20,9	15,6	7,7	14,1	22,3
brak zmiany	55,0	47,1	43,7	33,1	30,1	34,9
spadek	21,5	31,9	40,7	59,2	55,8	42,9
saldo (1.-3.)	2,0	-11,0	-25,1	-51,5	-41,7	-20,6

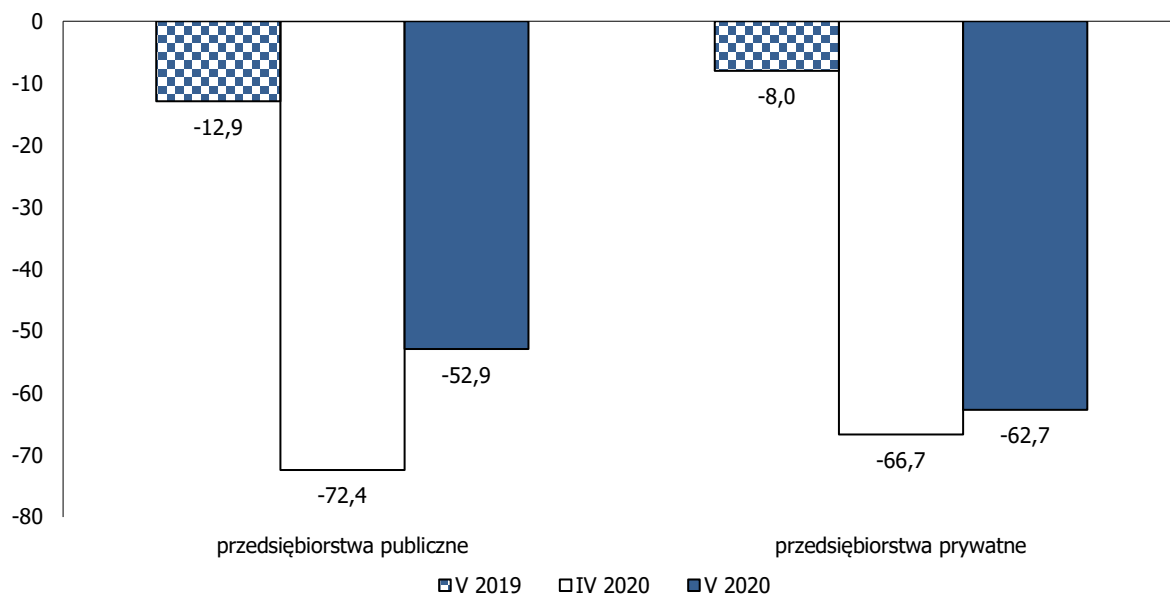

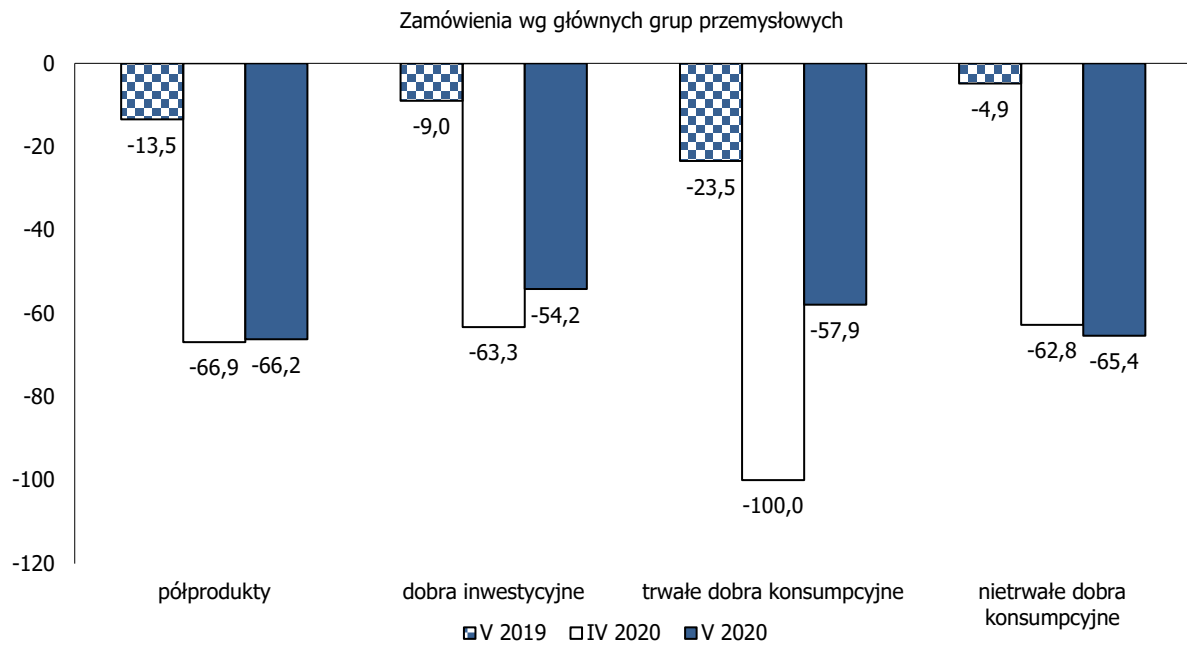
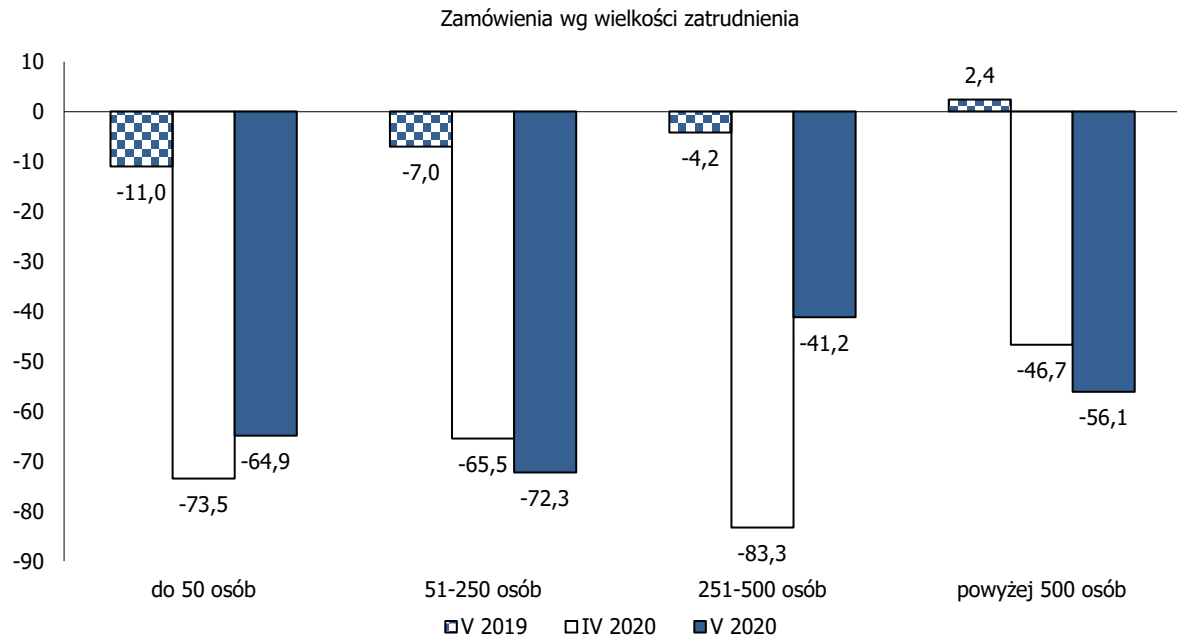
2. Zamówienia ogółem

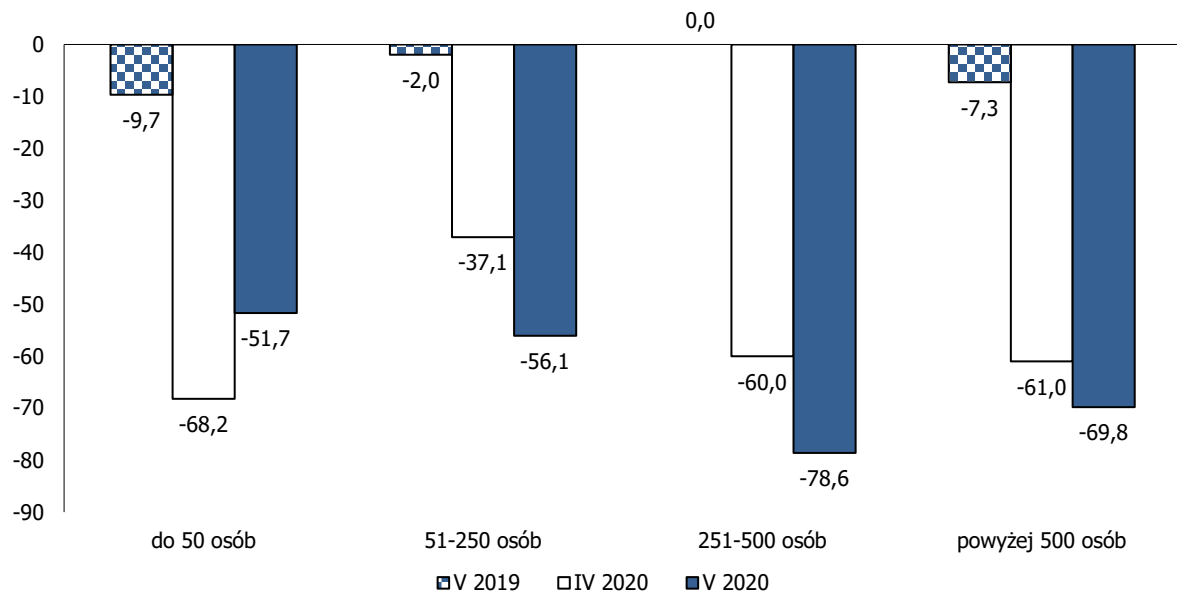
	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
wzrost	20,8	15,8	10,9	3,8	5,6	9,2
brak zmiany	50,0	44,9	42,2	26,5	27,6	32,5
spadek	29,2	39,3	46,9	69,7	66,9	58,3
saldo (1.-3.)	-8,4	-23,5	-36,1	-65,9	-61,3	-49,0

Zamówienia wg sektorów własnościowych

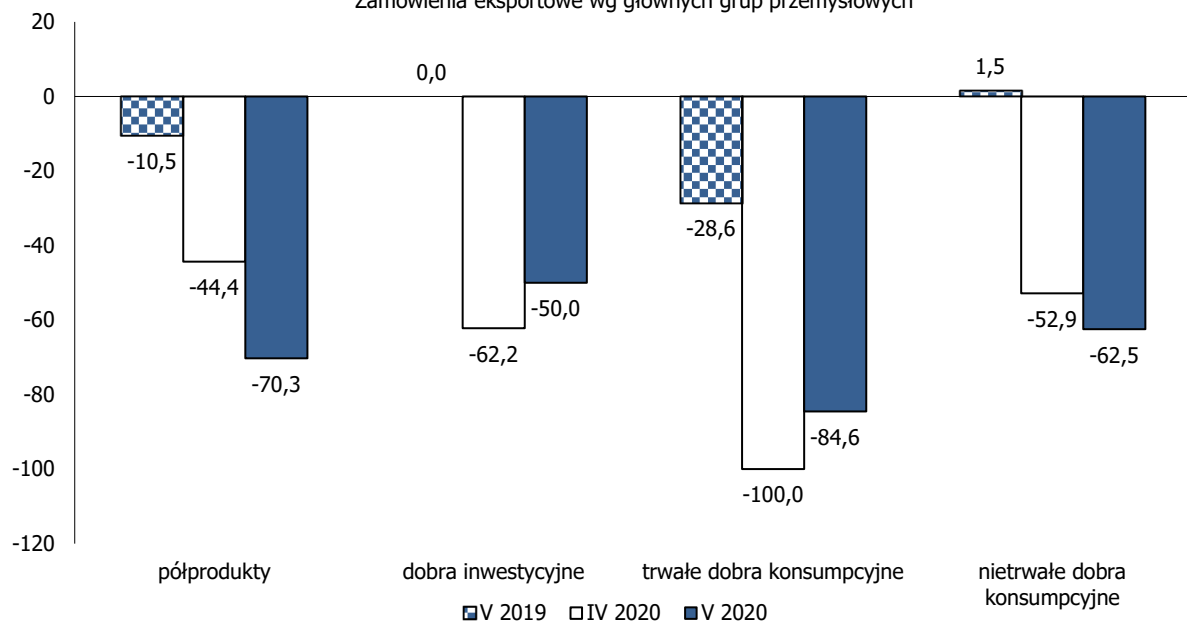

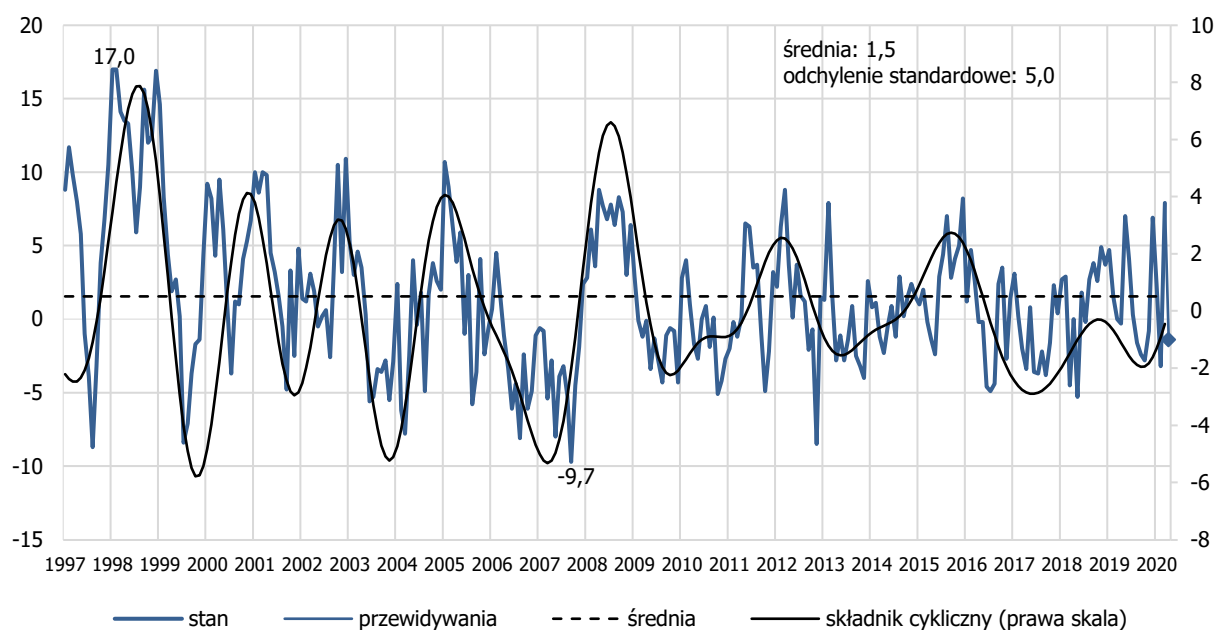
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

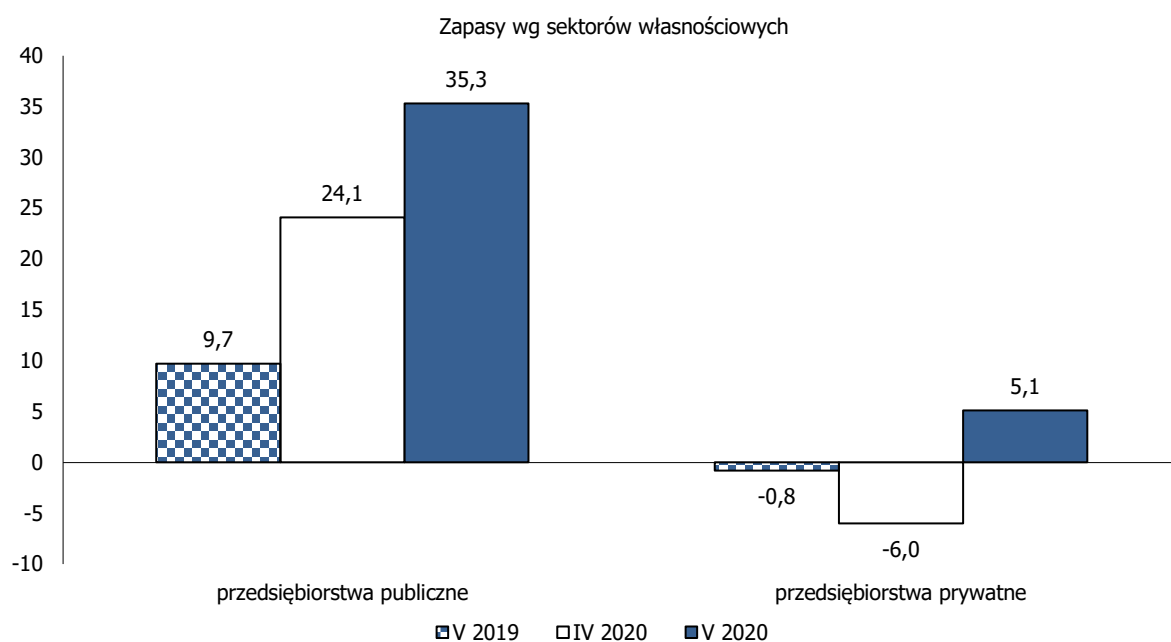
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

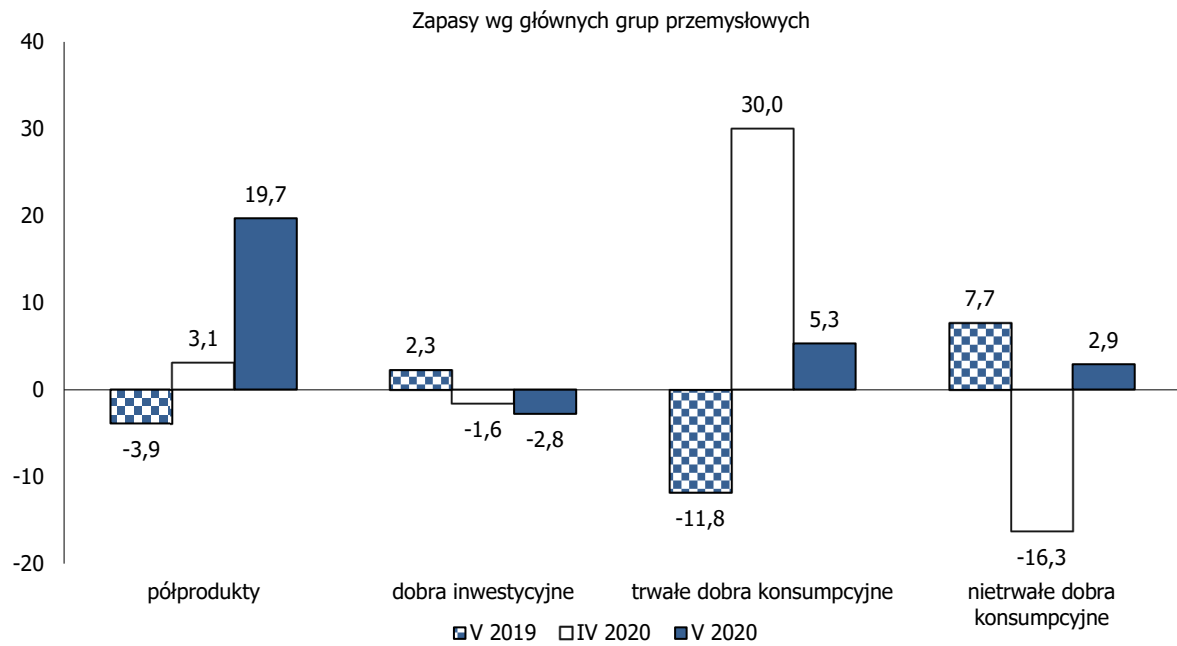
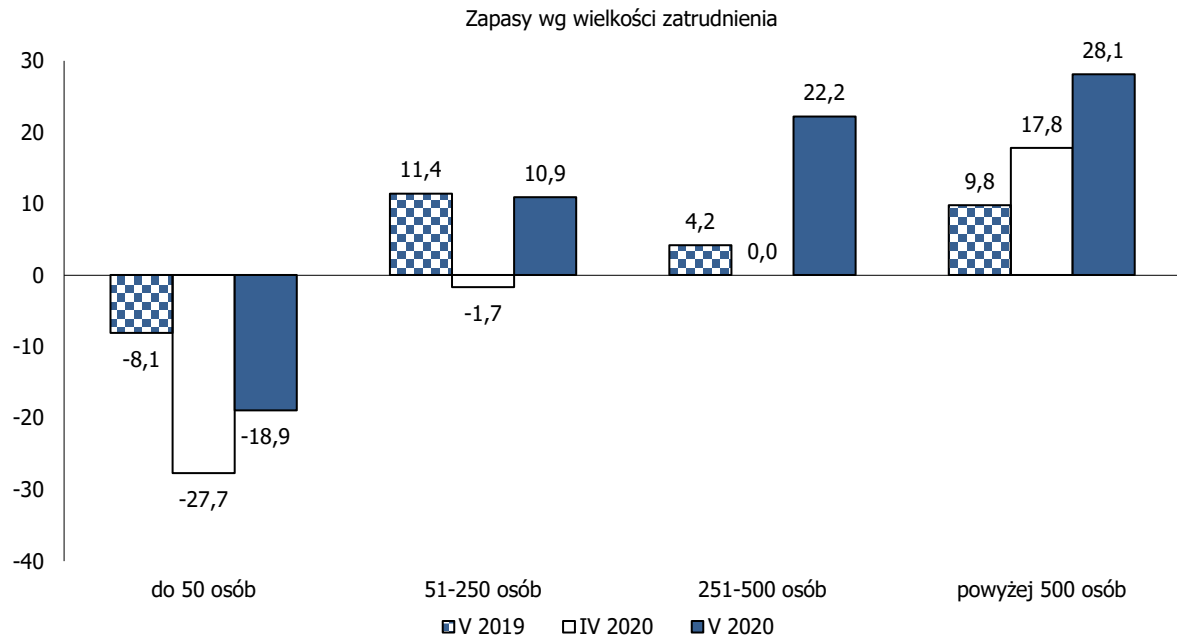

4. Zapasy

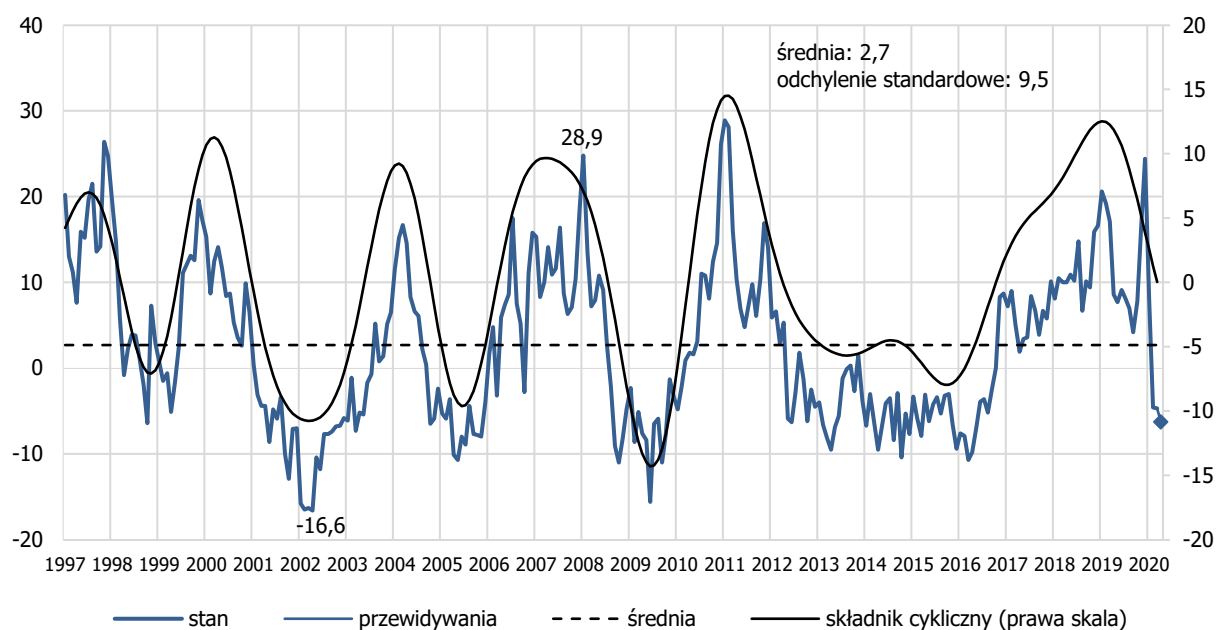

	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
wzrost	14,7	20,2	21,1	20,5	28,4	21,7
brak zmiany	70,6	66,6	60,2	55,8	51,1	55,2
spadek	14,7	13,3	18,7	23,7	20,5	23,1
saldo (1.-3.)	0,0	6,9	2,4	-3,2	7,9	-1,4

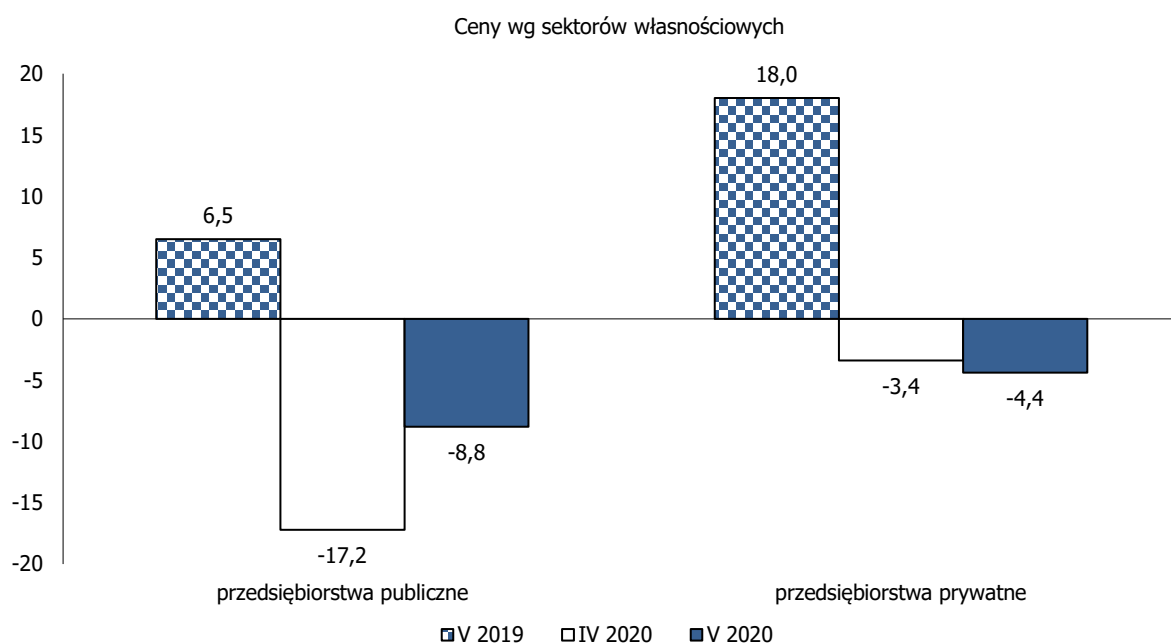

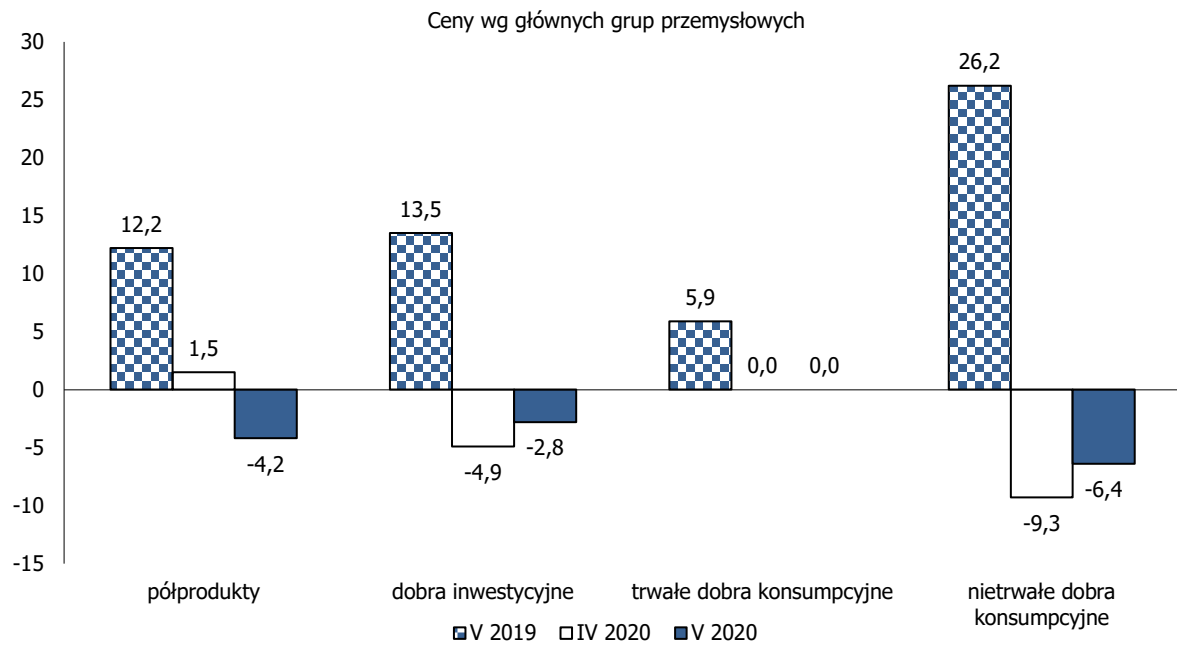
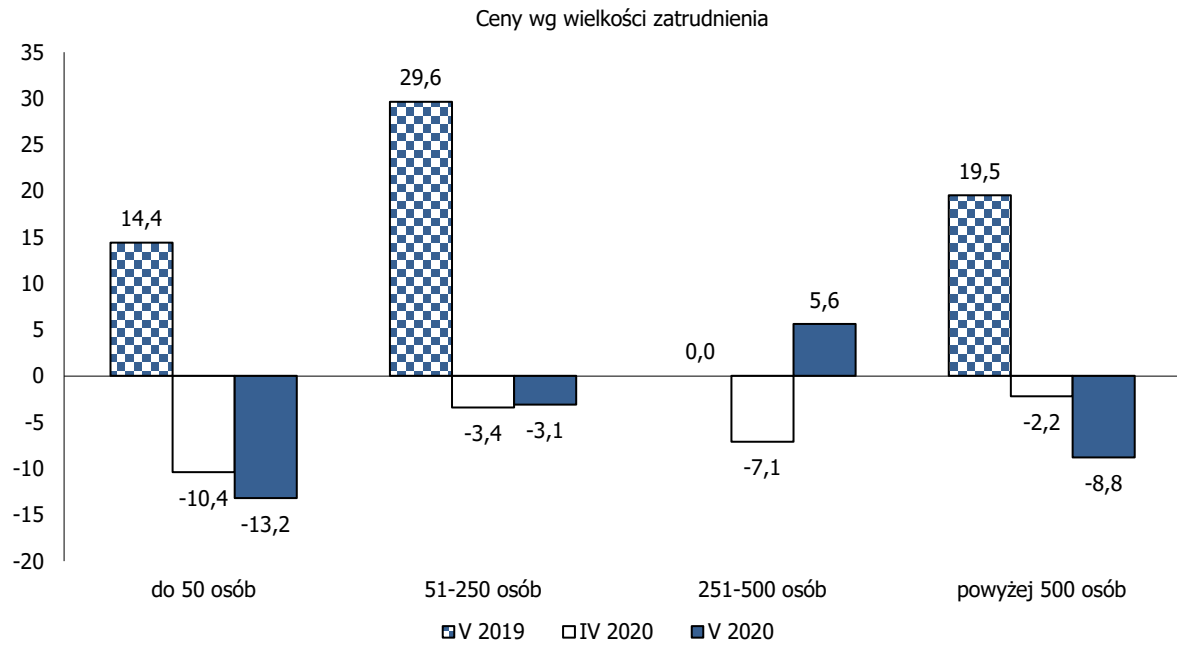

5. Ceny

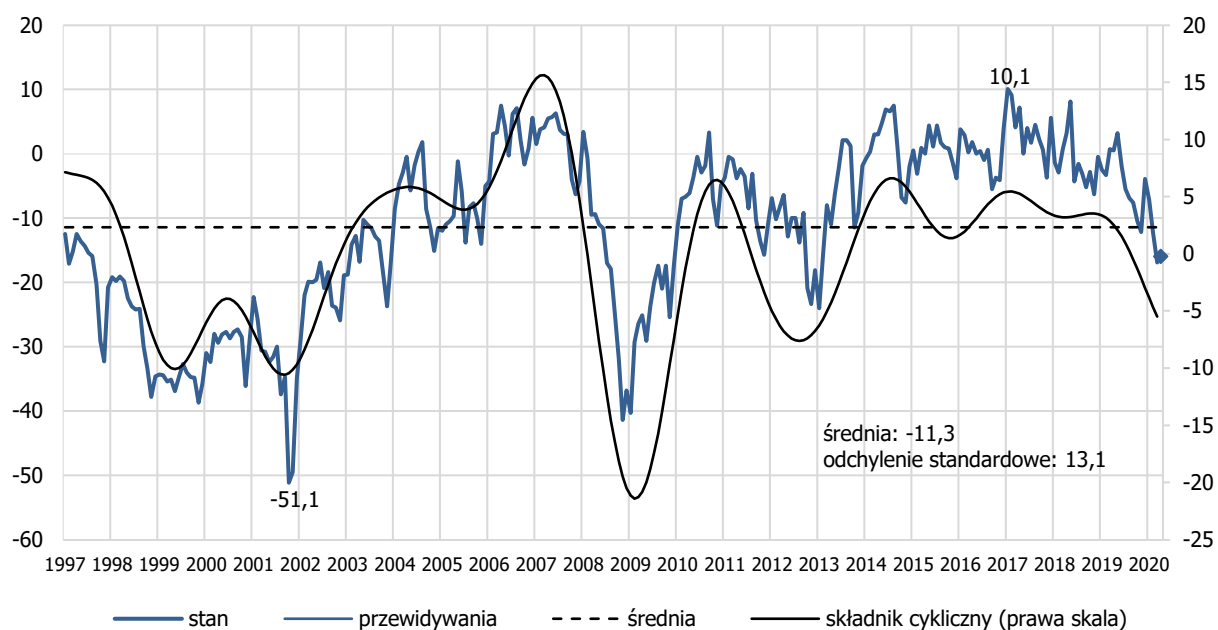

	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
wzrost	23,8	32,5	19,5	8,9	9,7	11,8
brak zmiany	69,5	59,3	68,8	77,5	75,9	70,1
spadek	6,7	8,1	11,6	13,5	14,4	18,1
saldo (1.-3.)	17,1	24,4	7,9	-4,6	-4,7	-6,3

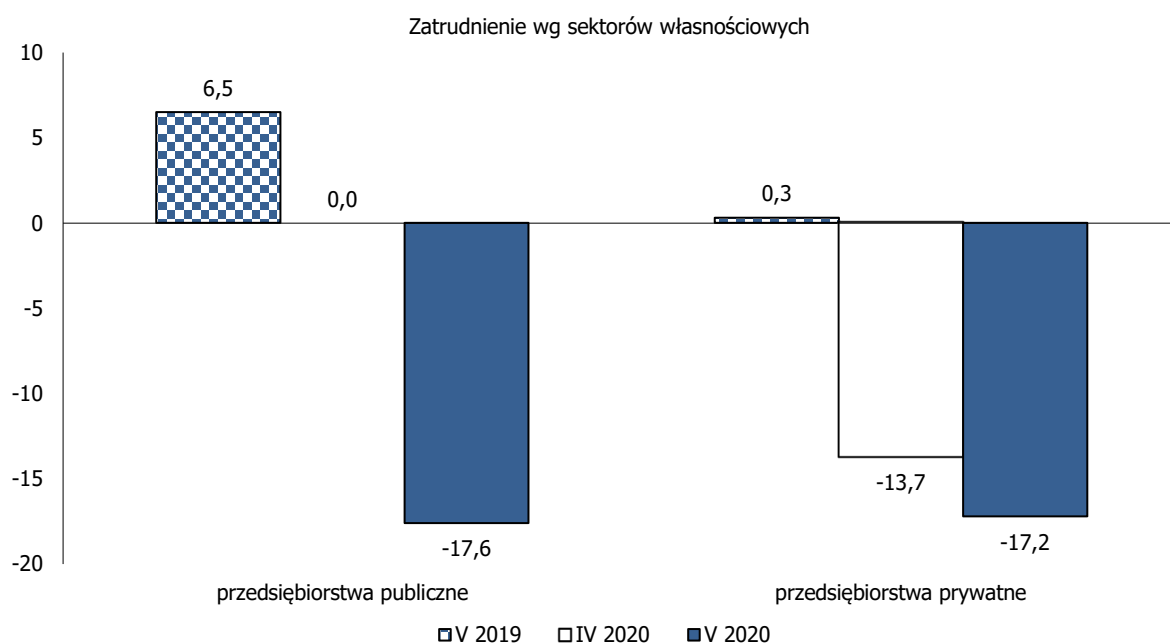

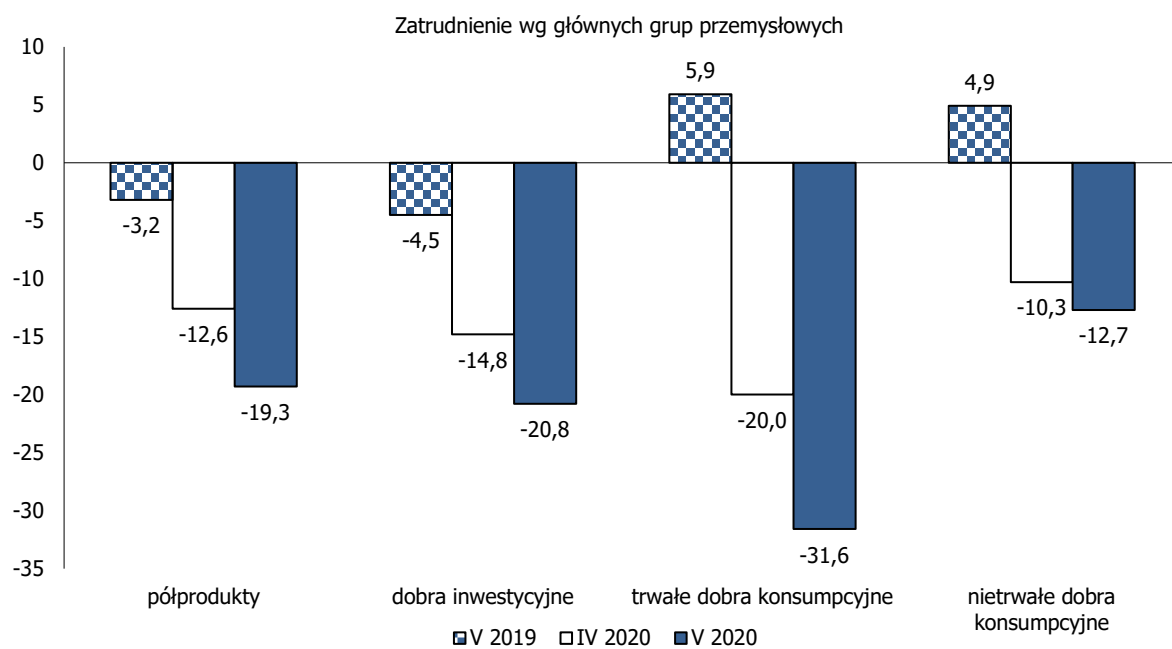
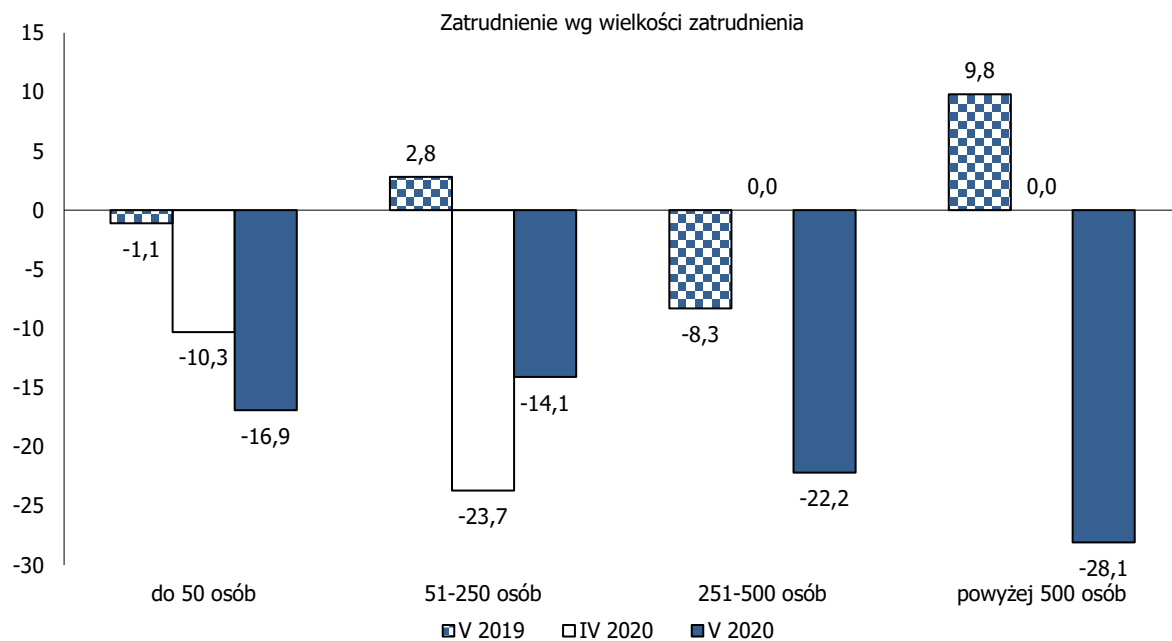

6. Zatrudnienie

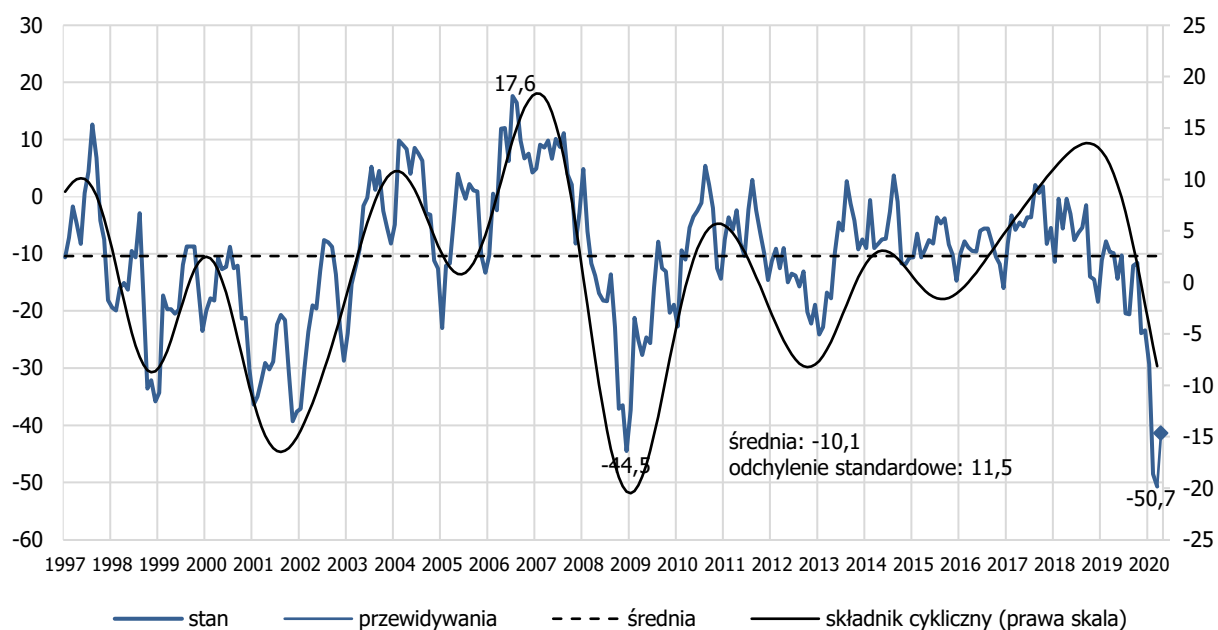

	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
wzrost	13,2	12,6	4,8	4,6	2,5	8,6
brak zmiany	74,3	70,8	83,3	78,5	78,1	66,9
spadek	12,5	16,6	11,9	16,9	19,4	24,6
saldo (1.-3.)	0,7	-3,9	-7,2	-12,3	-16,9	-16,0

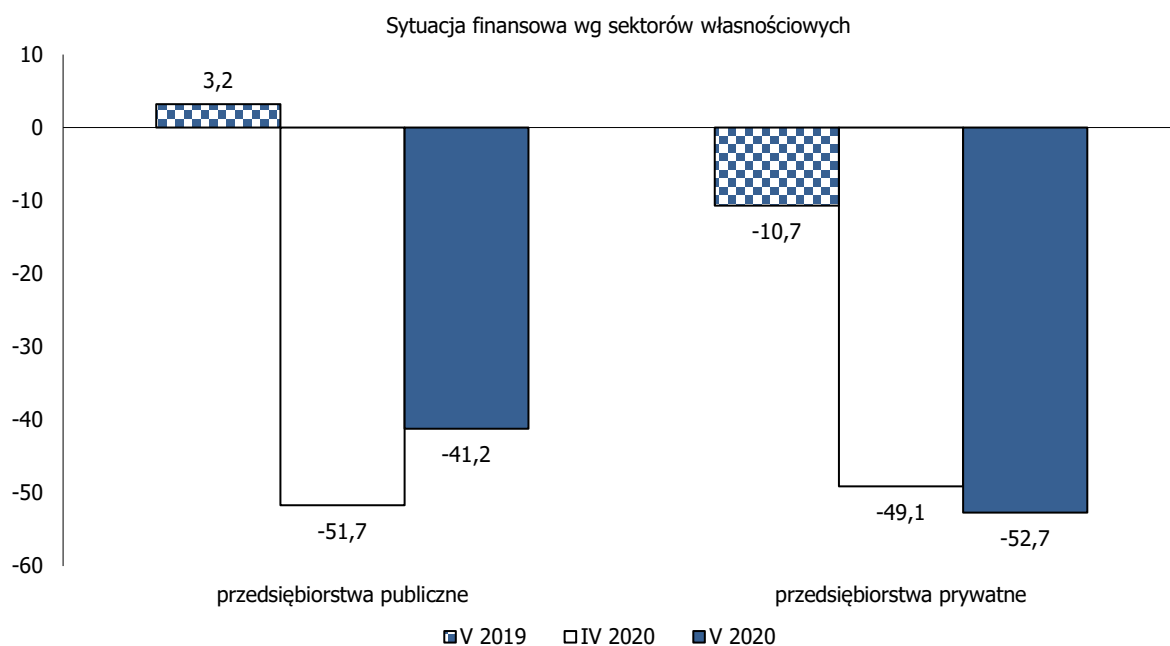

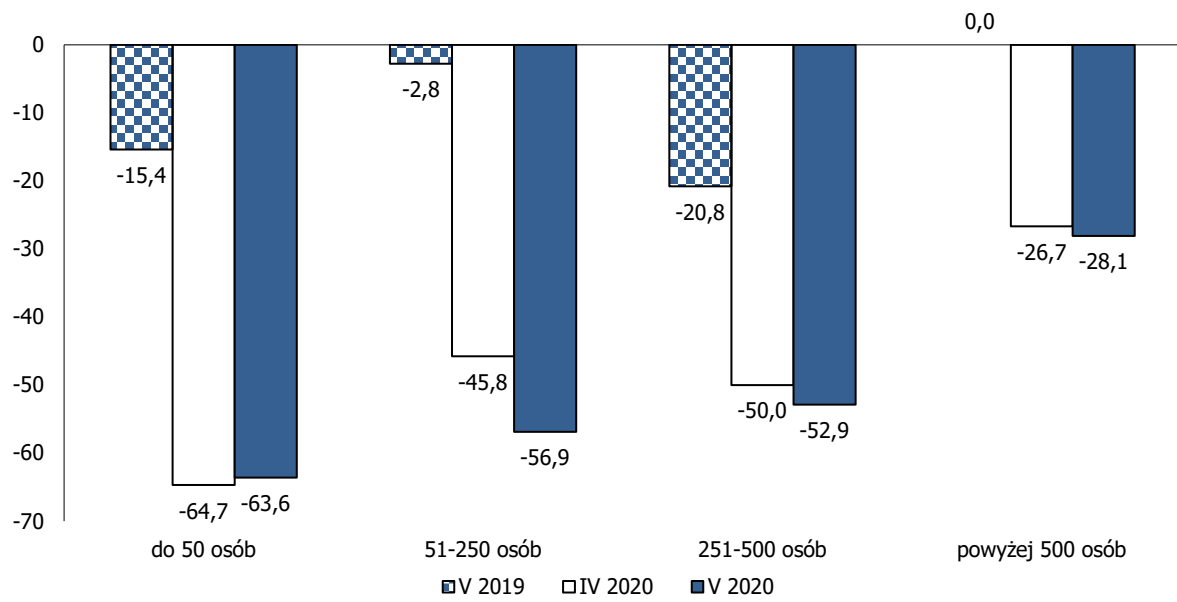
7. Sytuacja finansowa

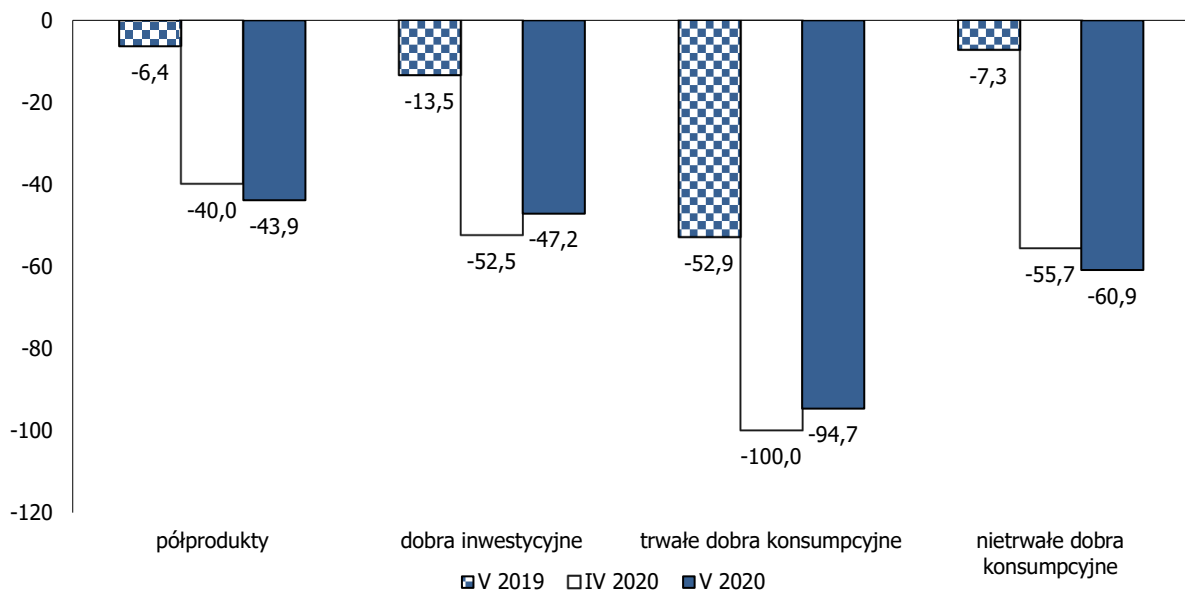
	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
poprawa	11,9	9,4	6,1	4,3	3,9	10,5
brak zmiany	66,6	57,7	58,5	42,9	41,5	37,6
pogorszenie	21,5	32,8	35,4	52,8	54,6	51,9
saldo (1.-3.)	-9,7	-23,4	-29,3	-48,5	-50,7	-41,4

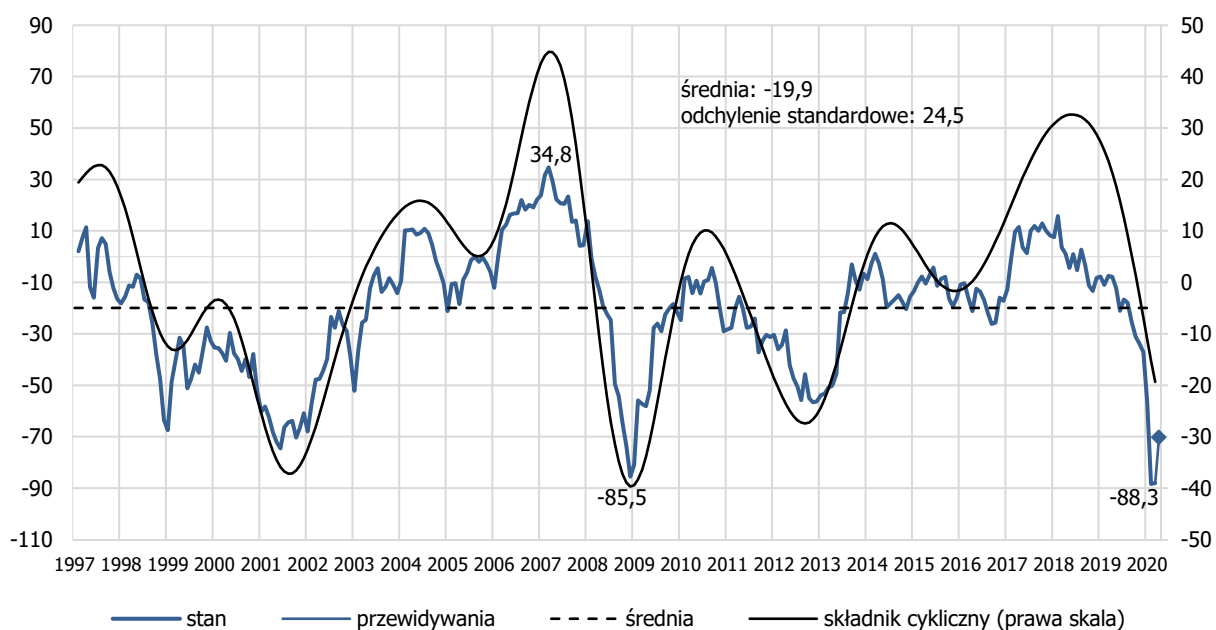
Sytuacja finansowa wg wielkości zatrudnienia

Sytuacja finansowa wg głównych grup przemysłowych

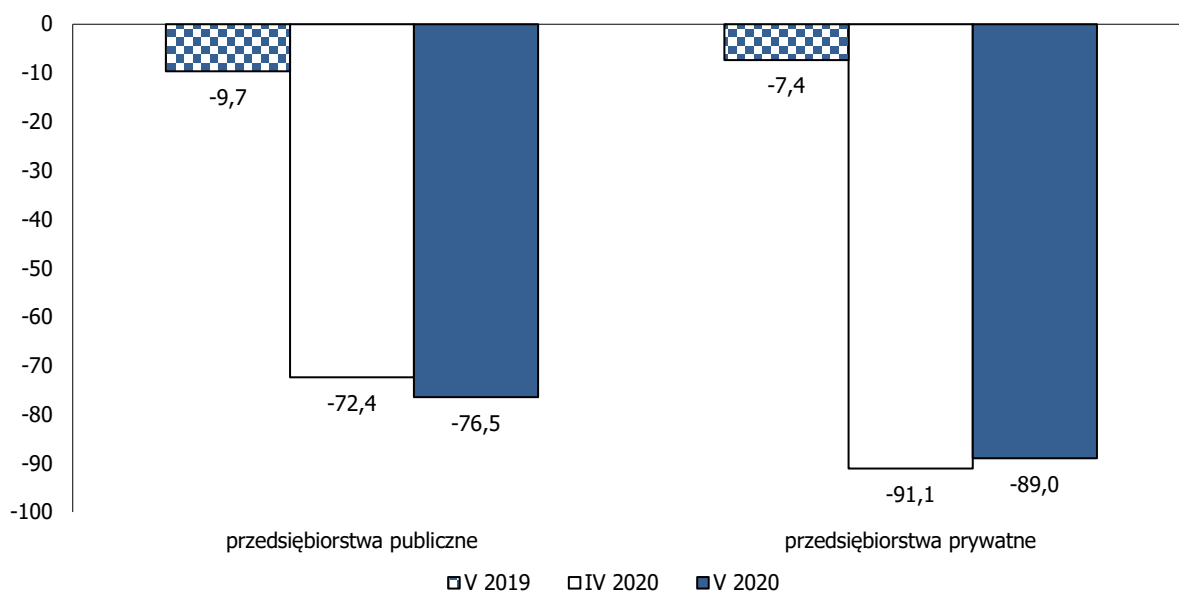

8. Ogólna sytuacja gospodarki

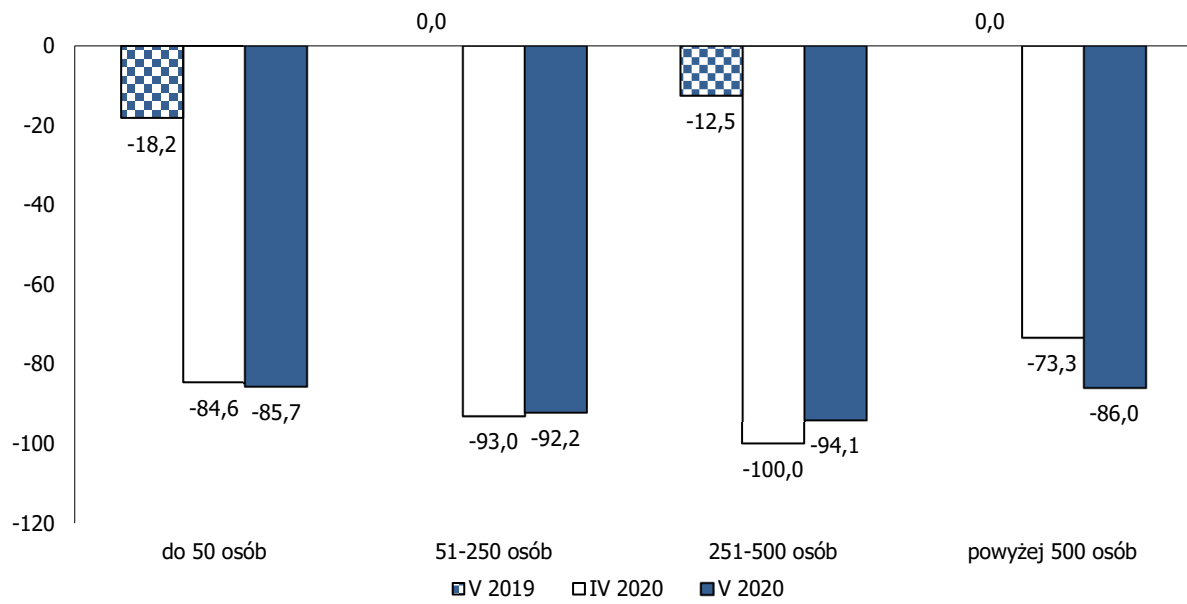

	V'19	II'20	III'20	IV'20	V'20	przewidywania
poprawa	12,1	6,4	3,8	0,6	0,8	6,9
brak zmiany	68,3	50,1	36,0	10,4	10,4	15,8
pogorszenie	19,6	43,5	60,2	88,9	88,8	77,2
saldo (1.-3.)	-7,5	-37,1	-56,4	-88,3	-88,0	-70,3

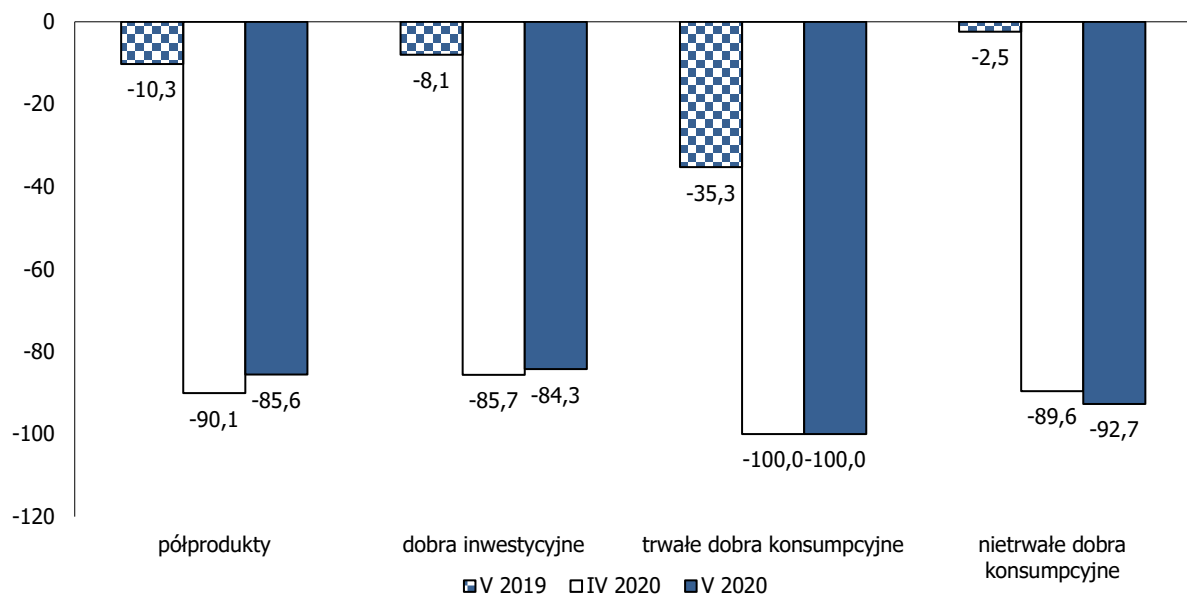
Ogólna sytuacja gospodarki wg sektorów własnościowych

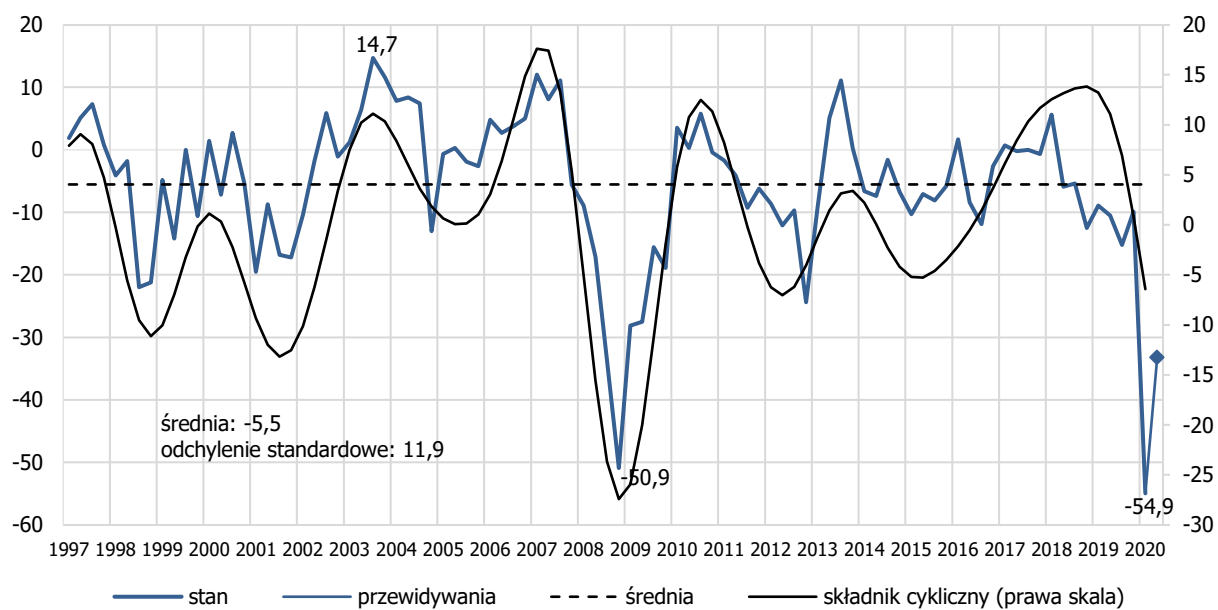
Ogólna sytuacja gospodarki wg wielkości zatrudnienia

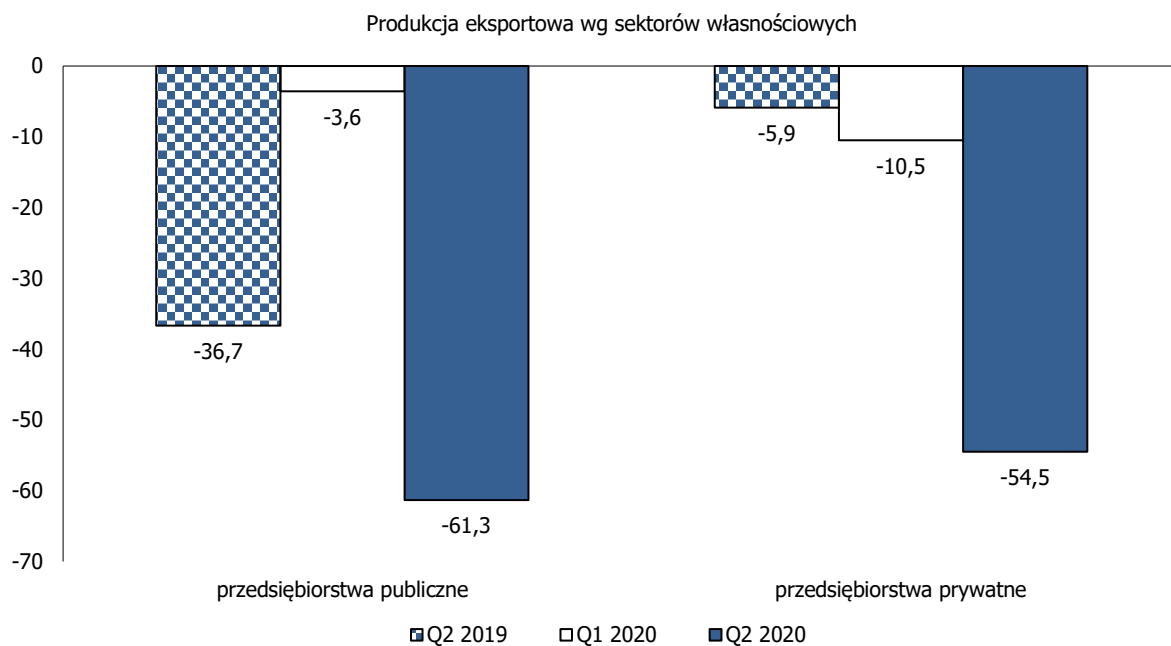
Ogólna sytuacja gospodarki wg głównych grup przemysłowych

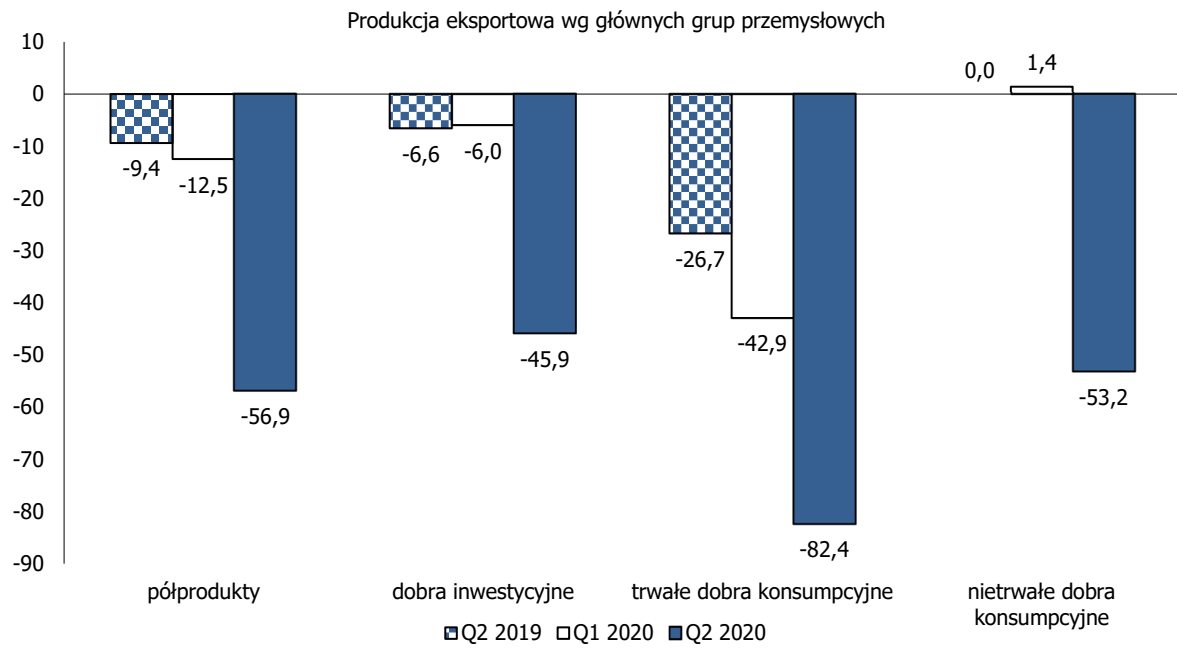
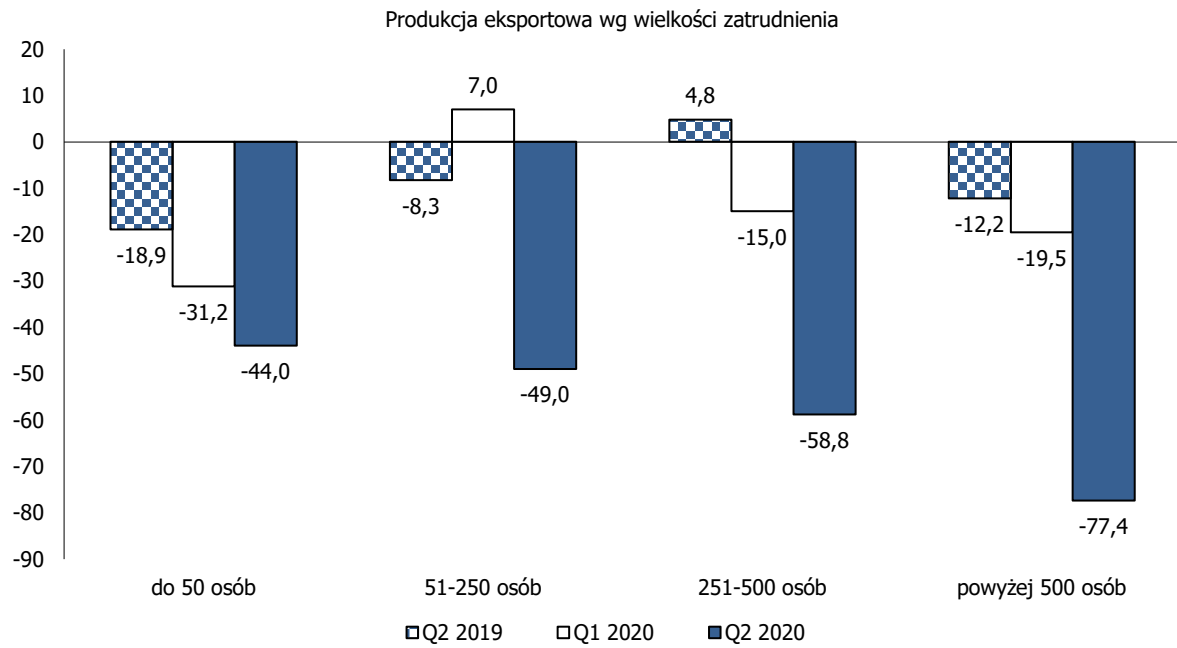

9. Produkcja na eksport

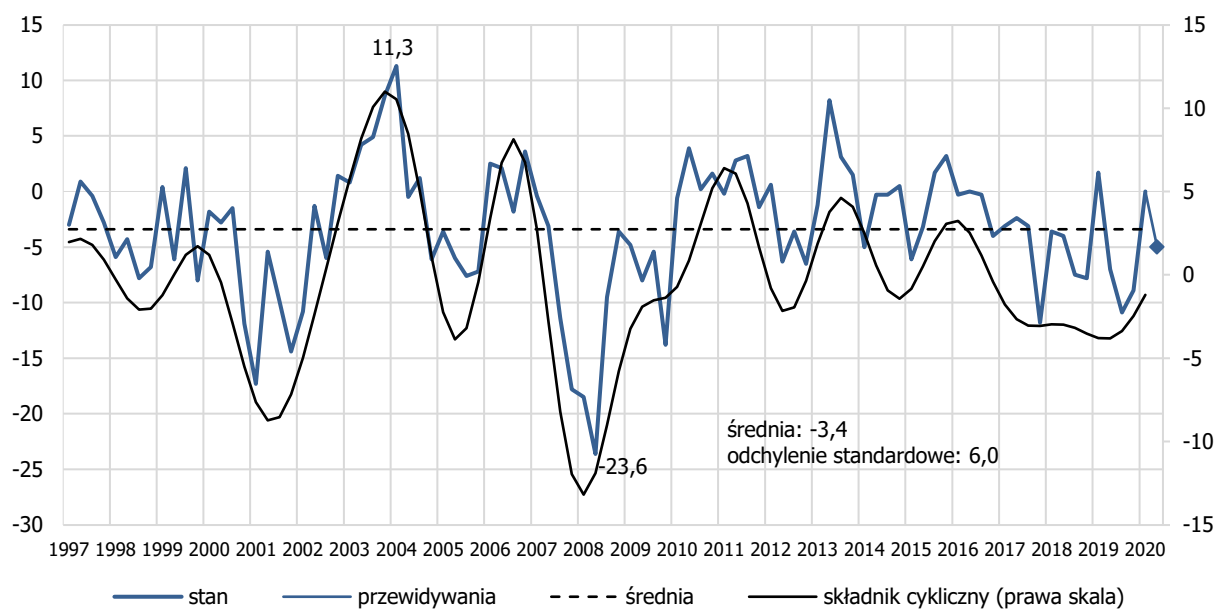

	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
wzrost	14,9	12,1	11,8	12,9	3,5	13,5
brak zmiany	61,4	65,4	61,1	64,4	38,1	39,8
spadek	23,7	22,5	27,0	22,8	58,4	46,7
saldo (1.-3.)	-8,9	-10,5	-15,2	-9,9	-54,9	-33,2

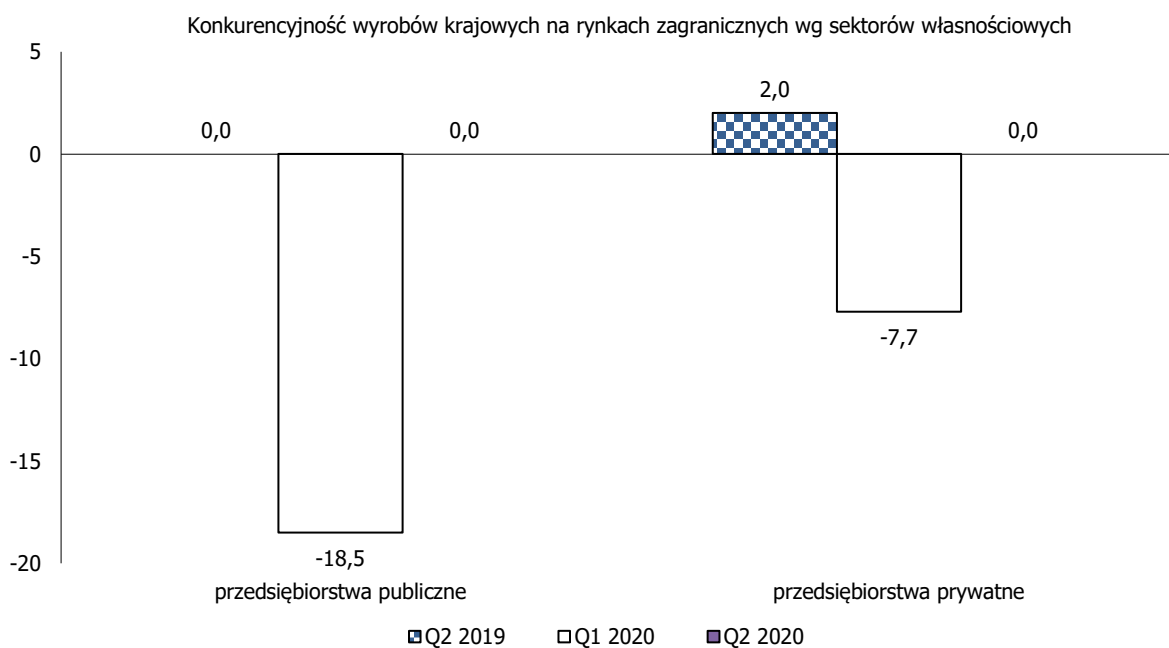

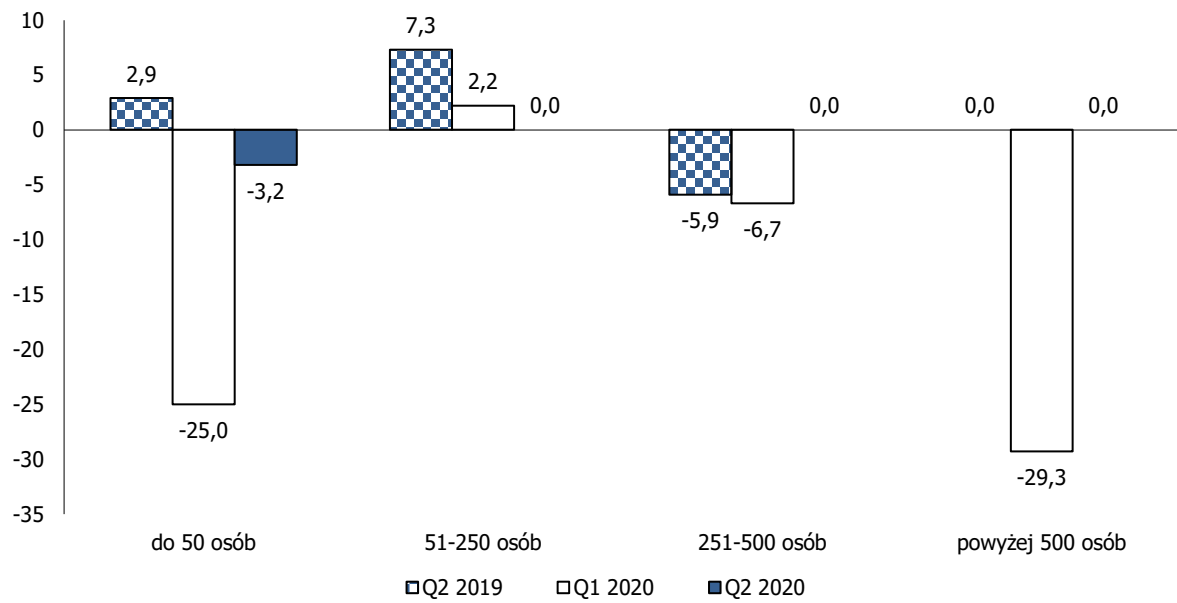
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

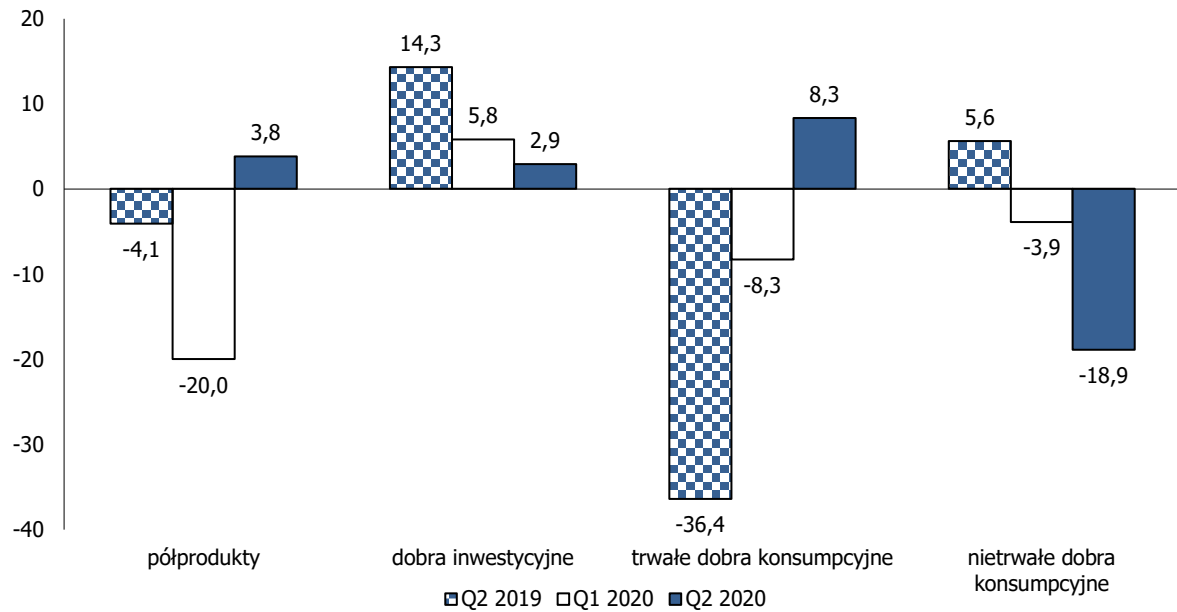
	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
wzrost	12,1	7,4	7,1	9,4	11,1	7,7
brak zmiany	77,6	78,2	74,9	72,3	77,8	79,6
spadek	10,3	14,4	18,0	18,3	11,1	12,7
trudno ocenić	56,5	37,7	38,1	42,6	73,5	82,9
saldo (1.-3.)	1,7	-7,0	-10,9	-8,9	0,0	-5,0

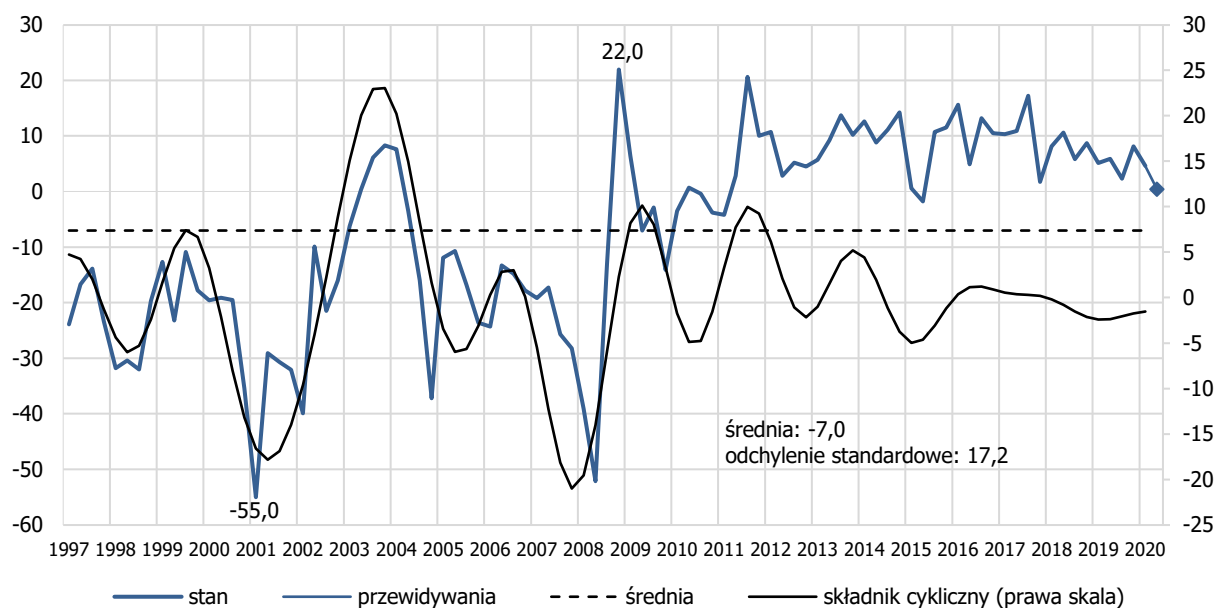
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

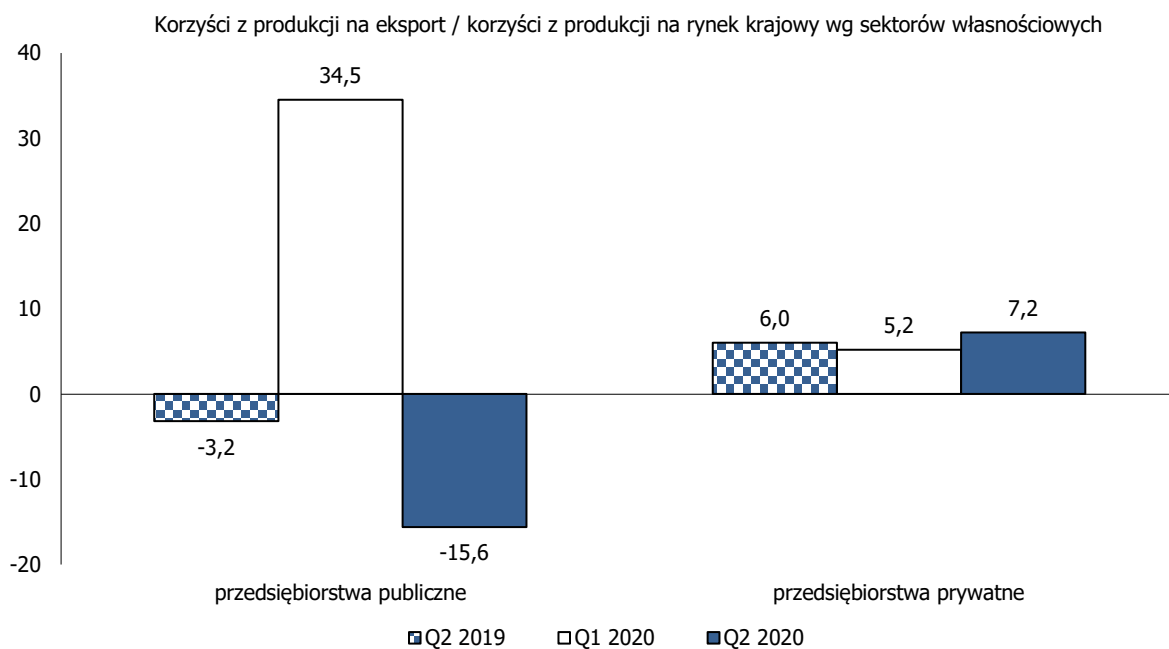
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

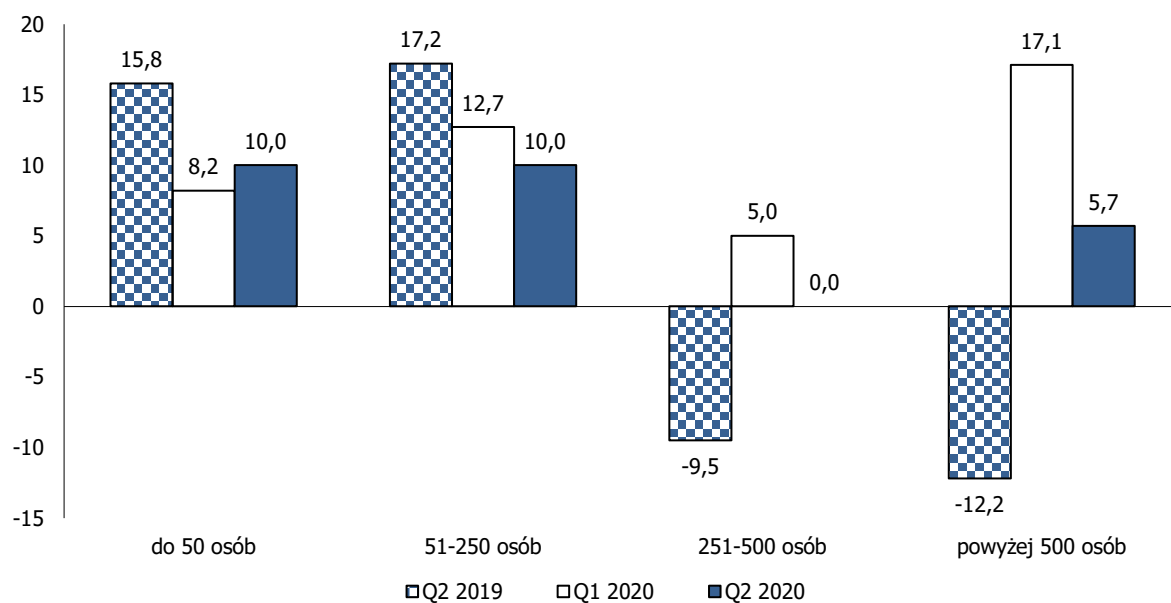
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

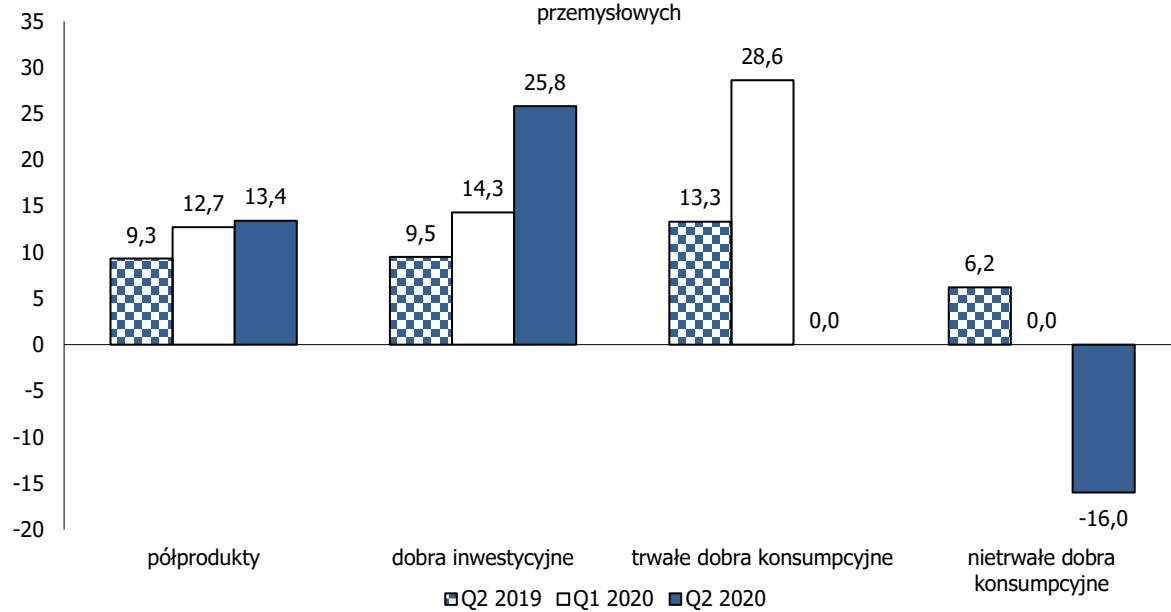
	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
wzrost	26,8	28,6	26,7	30,4	31,2	27,0
brak zmiany	51,6	48,8	49,0	47,3	42,2	46,5
spadek	21,7	22,7	24,3	22,3	26,6	26,6
saldo (1.-3.)	5,1	5,9	2,3	8,1	4,6	0,4

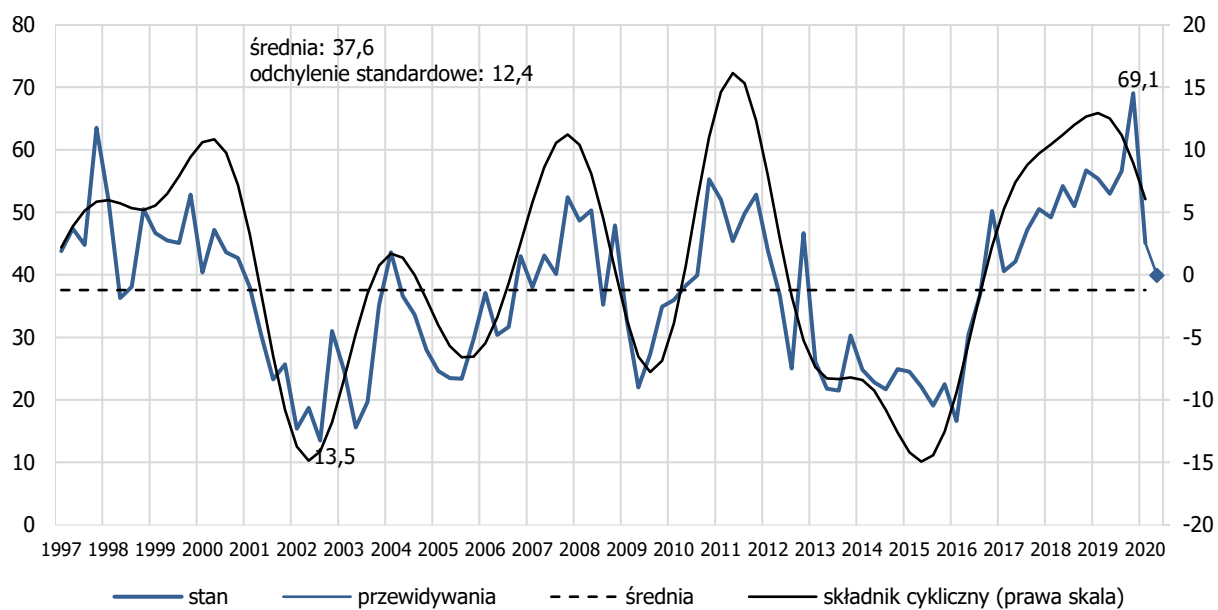
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

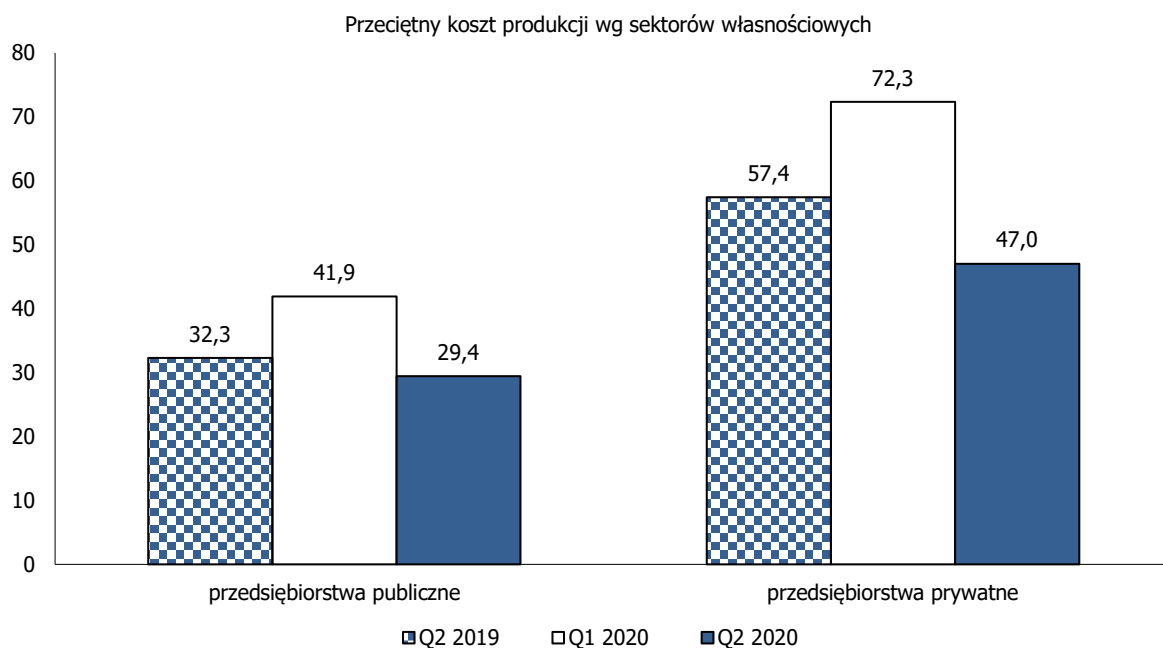
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

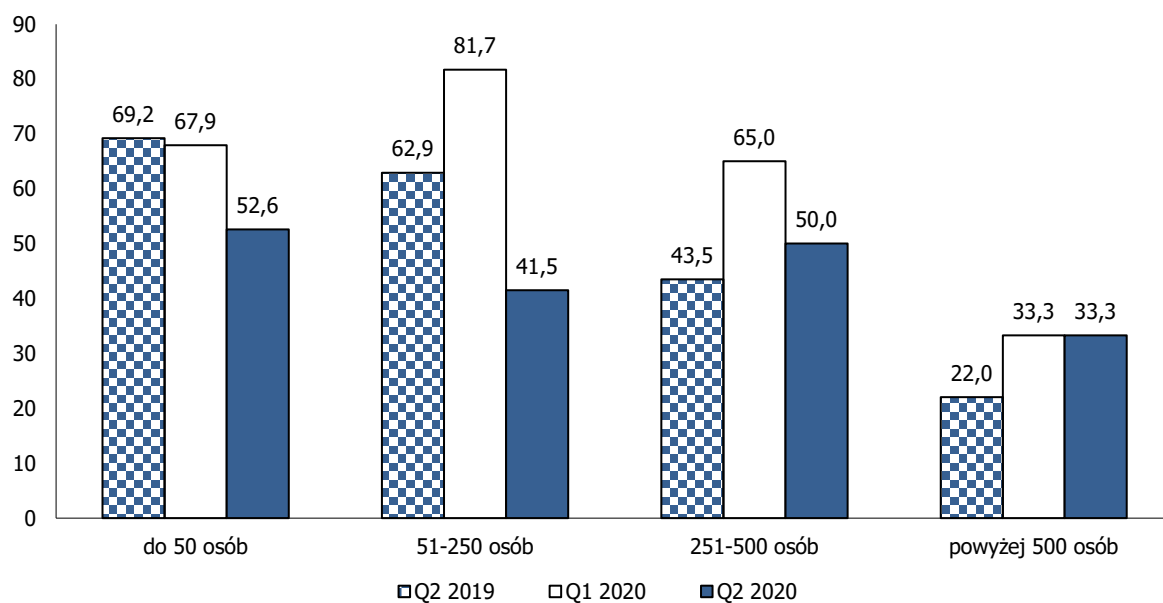
12. Przeciętny koszt produkcji

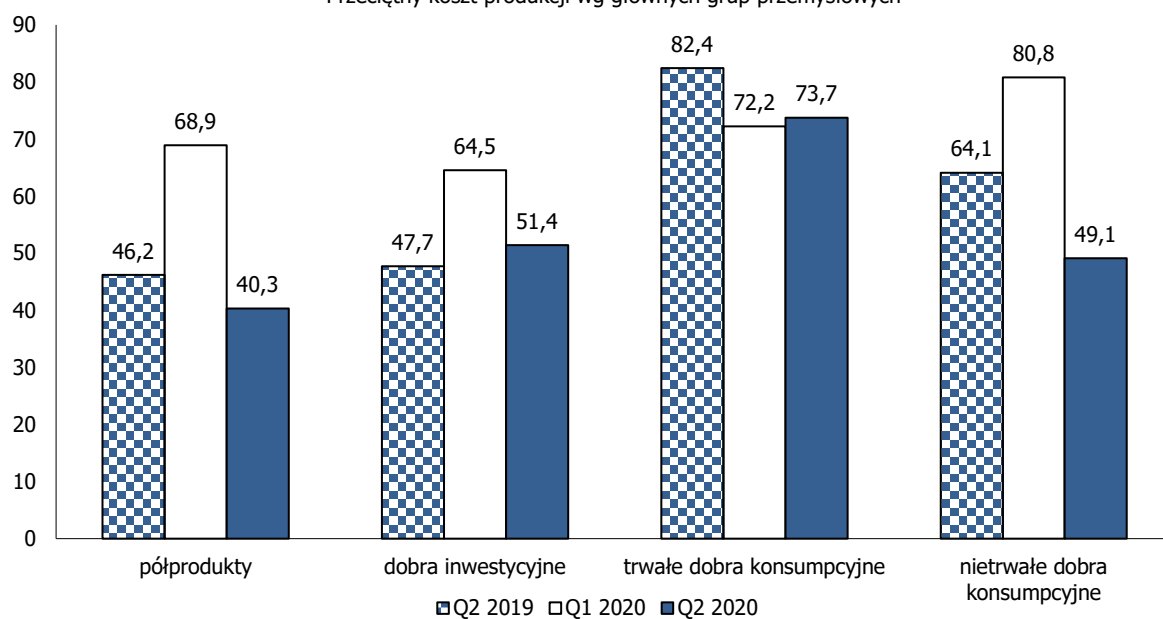
	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	przewidywania
wzrost	59,4	56,1	59,8	72,0	53,8	47,4
brak zmiany	36,5	40,9	37,0	25,1	37,6	45,2
spadek	4,0	3,0	3,2	2,9	8,6	7,5
saldo (1.-3.)	55,4	53,0	56,6	69,1	45,1	39,9

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

After the sharp decline in the manufacturing industry in April, the slowdown bottomed out in May. The industrial confidence indicator (ICI RIED) increased monthly by 8.9 pts to -29.9 pts, the figure 29.5 pts down from the respective last year one. The main survey balances, i.e. of production, orders and general economic situation grew. However, the lagged indicators: employment and financial situation of manufacturers dropped. Export production and orders diminished, and average costs of production declined. Negative consequences of the COVID-19 pandemic persist, industrial confidence is low, and manufacturers feel rather unconfident about their business prospects.